

σπ
οῦτ
νικ

ΝΙΤΣΑ

του **Γιώργου Τριλλίδη**

Fresh Target Theatre

ΝΙΤΣΑ

του Γιώργου Τριλλίδη

ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:
Νίτσα, μια γυναίκα 37 χρόνων

ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΕΜΙΕΡΑ
Παρασκευή, 8 Απριλίου 2016

Θεάτρο ΣΠΟΥΤΝΙΚ, Λευκωσία

Η θεατρική παράσταση «Νίτσα» του Γιώργου Τριλλίδη
παρουσιάστηκε σε παγκύπρια πρώτη την 1η Απριλίου 2016
σε σκηνοθεσία Πάρι Ερωτοκρίτου
στο θέατρο Σπούτνικ στη Λευκωσία
με τις ηθοποιούς
Νίκη Δραγούμη και Παναγιώτα Παπαγεωργίου.

Συντελεστές της παράστασης

Σκηνοθεσία / **Πάρις Ερωτοκρίτου**
Σκηνικά / **Γιώργος Γιάννου**
Κοστούμια / **Ρέα Ολυμπίου**
Κινησιολογία / **Παναγιώτης Τοφή**
Μουσική Διδασκαλία / **Βίκυ Αναστασίου**
Σχεδιασμός Ήχου / **Γιάννης Χριστοφίδης**
Συνεργάτης Σκηνοθέτης / **Μαρία Καρολίδου**
Σχεδιασμός Φωτισμού / **Alexander Jotovic**
Οργάνωση Παραγωγής / **Γιώργος Μ. Ιωάννου**
Μάριος Πετρώνδας
Συντονισμός Παραγωγής / **Αναστασία Π. Τάκη**
Οπτική Επικοινωνία / **Δημήτρης Σωτηρίου**
Παραγωγή/ **Fresh Target Theatre Ensemble**

Στάγδην Βραδέως

Ερμηνεύουν

Νίκη Δραγούμη
Παναγιώτα Παπαγεωργίου

Στο φωνητικό σύνολο που πλαισιώνει την σκηνική δράση συμμετέχουν - υπό την καθοδήγηση της Βασιλικής Αναστασίου - οι εξής:

Νάγια Αναστασιάδου
Άντρια Αυγουστή
Μαρία Βασιλείου
Εύρη Δημητρίου
Χριστίνα Δημητρίου
Ελπίδα Καρυοπούλη
Κωνσταντίνα Μενοίκου
Λίνα Μικελλίδου
Δήμητρα Χατζηγιάννη

Σημείωμα του συγγραφέα

Όλα τα ιστορικά στοιχεία που απαιτήθηκαν για την ανασύσταση των συμβάντων της ζωής της Νίτσας Χατζηγεωργίου συγκεντρώθηκαν μέσα από τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, βιβλία, ομιλίες, άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά της εποχής, καθώς και συνεντεύξεις που πήρα από ανθρώπους που τη γνώρισαν – ή γνώριζαν κάτι γι' αυτήν. Ξεχωρίζω:

• Το ντοκιμαντέρ του Γιάννη Σπανού, *Η ζωή και ο θάνατος της Νίτσας Χατζηγεωργίου*, που προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό ΑΝΤ1, όπως και την ομότιτλη εκπομπή του ίδιου, που μεταδόθηκε από τον ραδιοφωνικό σταθμό «Λόγος»· δυστυχώς, δεν έχω συγκρατήσει τις ακριβείς ημερομηνίες της προβολής και της μετάδοσης, θυμάμαι όμως πως ήταν κοντά στο γύρισμα του αιώνα. Επίσης, το βιβλίο του Γιάννη Σπανού, *ΕΟΚΑ, έτσι πολεμούν οι Έλληνες*, τόμ. 3, Εκδόσεις Α. Ι. Σπανός, Λευκωσία 2001.

• Το βιβλίο της Λένιας Καττάμη, *Νίτσα Χατζηγεωργίου, μια ηρωίδα χωρίς σταυρό και σήμαντρο*, που εκδόθηκε στη Λευκωσία το 2012.

• Την ομιλία του Ρένου Λυσιώτη στο μνημόσυνο της Νίτσας Χατζηγεωργίου, τον Μάρτιο του 2011, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Ο Αγωνιστής* (τχ. 30, Ιανουάριος-Ιούνιος 2011).

• Το προσωπικό Αρχείο του Ρένου Κυριακίδη, στο οποίο γενναιόδωρα μου επέτρεψε να έχω πρόσβαση.

Ευχαριστώ θερμά (με τη σειρά που τους συνάντησα) τους Ρένο Λυσιώτη, Μαρούλλα Μαρκίδου-Χρίστου, Αλίκη Στρογγυλού, Λουκή Καρανίκκη, Ευάγγελο Ευαγγελάκη, Κώστα Αθανασίου, Ρένο Κυριακίδη, Θάσο Σοφοκλέους, Μίμη Βασιλείου, Νίκο Κόση, Γιαννάκη Δρουσιώτη, Παμπίτσα Κωνσταντίνου, Πόπη Αλωνεύτη και Δήμητρα Γρηγορά. Ήταν όλοι τους περισσότερο από πρόθυμοι να μου μιλήσουν για τη Νίτσα Χατζηγεωργίου και να λύσουν τις απορίες μου για τη Νίτσα, για τις γυναίκες της ΕΟΚΑ και τις δεκαετίες του '50 και '60 στην Κύπρο.

Ιδιαιτέρως ευχαριστώ τον Γιάννη Καραολή, ο οποίος, πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια, μου έβαλε την ιδέα να γράψω κάτι για τη Νίτσα Χατζηγεωργίου - και έκτοτε μου το υπενθύμιζε συχνά-πυκνά. Πέραν τούτου, με καθοδήγησε στον εντοπισμό των φίλων και συναγωνιστών της Νίτσας Χατζηγεωργίου και συνέβαλε τα μέγιστα στη διεξαγωγή των συνεντεύξεων.

Τέλος, ευχαριστίες οφείλω στην Πόπη Μουπαγιατζή για την επιμέλεια του κειμένου, τις διορθώσεις και τις εισηγήσεις της.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΡΙΛΛΙΔΗΣ

ΥΓ. 1. Εννοείται πως τυχόν πραγματολογικά λάθη, παρανοήσεις ή αβλεψίες βαραίνουν αποκλειστικά τον γράφοντα.

ΥΓ. 2. Ό,τι διαβάζει από χαρτί η ηρωίδα μου, είναι λόγια της ίδιας της Νίτσας Χατζηγεωργίου, από την κατάθεση που έδωσε το 1958 σε ad hoc Υποεπιτροπή της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Αν φιλοδοξεί να προσφέρει κάτι το μονόπρακτο αυτό
–με εφαλτήριο και αφορμή τη ζωή
της Νίτσας Χατζηγεωργίου– είναι την αποτύπωση
του εσωτερικού τοπίου ενός ανθρώπου
τη στιγμή που αναλογίζεται τα του βίου του
–λίγο πριν το τέλος της ζωής του– και με πίκρα,
αλλά και ελαφράδα, μετράει μόνο ήττες.
Δυσεξήγητες, συντριπτικές, ολωσδιόλου
περιττές ενδεχομένως,
αλλά αβάσταχτα οδυνηρές ήττες.

Η γυναίκα, ντυμένη με τζιν, μπλουζάκι και σνίκερς –ντυμένη, δηλαδή, σαν μια κοπέλα του σήμερα– στέκεται μπροστά στους θεατές και τους κοιτάζει. Στο χέρι της κρατάει ένα smartphone ή ένα i-Pad ή κάποιο άλλο γκάτζετ του 21ου αιώνα. Φωτισμός μόνο πάνω της. Το υπόλοιπο σκηνικό είναι στο σκοτάδι. Η Νίτσα σφύζει από ζωή, είναι ακμαία και σφριγηλή – μια όμορφη τριανταπεντάρα, στο απόγειο της θηλυκότητάς της. Συστήνεται στους θεατές.

Ονομάζομαι Νίτσα Χατζηγεωργίου. Πέθανα τον Μάρτη του '68. Κάποιοι είπαν πως ήμουν 37 χρονών. Κάποιοι πως ήμουν 36. Οι εφημερίδες έγραψαν πως ήμουν 35. Μία έγραφε 32 – καλοσύνη της. Με βρήκε νεκρή η μάνα μου, μαζί με τον κοινοτάρχη, σ' εκείνο εκεί το κρεβάτι (*δείχνει με το χέρι της στο βάθος της σκηνής*) – το κρεβάτι μου. Η πόρτα της κάμαράς μου ήταν κλειδωμένη, χρειάστηκε να την παραβιάσουν – εξ ου και ο κοινοτάρχης. Βρέθηκα ξαπλωμένη ανάσκελα, με το στόμα μισάνοιχτο και τα μάτια μισόκλειστα. Με το νυχτικό μου. Ξυπόλυτη. Στα χέρια μου κρατούσα την Αγία Γραφή κι ένα εικόνισμα της Παναγίας. (*Παύση.*) Έτσι. (*Δείχνει, σταυρώνοντας τα χέρια στο στήθος για μια στιγμή και μετά τα κατεβάζει.*) Κάποιοι είπαν πως πέθανα από φυσικά αίτια. Κάποιοι πως αυτοκτόνησα. Ο ιατροδικαστής, πάντως, επιμένει μέχρι σήμερα πως με στραγγάλισαν.

Σκοτάδι. Αρχίζει να παίζει από τα ηχεία το «Eleanor Rigby» των Beatles στην thrash metal διασκευή από τους Realm. Στη διαπασών. Η γυναίκα στρέφει την πλάτη στο κοινό και πάει προς το κρεβάτι. Στη διάρκεια του «Eleanor Rigby» ξεκινά και ολοκληρώνεται η ακόλουθη διαδικασία: Η γυναίκα βγάζει τα σύγχρονα ρούχα και μπαίνει στα ρούχα της Νίτσας στη δεκαετία του '60. Ενδυμασία ρακένδυτης «θεούσας». Είναι 35-37 χρόνων, αλλά μοιάζει ήδη γριά. Το σκηνικό αρχίζει σιγά-σιγά να φωτίζεται. Βλέπουμε καθαρά πλέον όλον τον περιβάλλοντα χώρο. Στον χώρο υπάρχει ένα κρεβάτι. Δίπλα από το κρεβάτι υπάρχει μια «καντήλα» (το αυτοσχέδιο καντήλι, σ' ένα ποτήρι με νερό και λάδι, που είχαν στις κρεβατοκάμαρές τους οι γυναίκες της εποχής), ένα εικόνισμα της Παναγίας και μια Αγία Γραφή. Το καντήλι θα μείνει αναμμένο σε όλη τη διάρκεια της παράστασης. Πάνω από το κρεβάτι υπάρχει ένα πατάρι, στο οποίο οι θεατές έχουν απρόσκοπτη θέα.

Αυτό είναι όλο κι όλο το σκηνικό.
Φως. Η παράσταση αρχίζει.

Τώρα, βέβαια, όλοι με λένε τρελή. Ναι, βέβαια. Δώστου «η Νιτσού η τρελή». Άντρες-γυναίκες. Και παιδιά. Α, καλά... Τα παιδιά είναι... οι σκληρότεροι των ανθρώπων. Οι σκληρότεροι, ναι, αλλά τουλάχιστον αυτά ό,τι είναι να πουν σ' το λέν' κατάμουτρα – εκτός κι αν δεν έχουν τίποτα να σου πουν, οπότε σου πετάνε πέτρες. Οι μεγάλοι δεν πετάνε πέτρες. Πετάνε γιαούρτια, ντομάτες, πορτοκάλια, αυγά... Ένα πλήρες γεύμα σου πετάνε οι μεγάλοι άμα έχουν κέφι, αλλά πέτρες, όχι, δεν πετάνε. Οι γραμματιζούμενοι και οι προύχοντες δεν με λέν' τρελή. Λένε «η Νίτσα χρωστάει της Μιχαλούς». Ναι, είναι ραφινάτοι αυτοί, έχουν τρόπους. Παλιά δεν με λέγανε τρελή. Όχι, δεν με λέγανε τρελή παλιά. Με λέγανε άλλα πράματα. Τι πράματα; (*Τεντώνει τα χείλη της όσο πάει και συλλαβίζει, χωρίς να βγαίνει ο παραμικρός ήχος: ΠΟΥ-ΤΑ-ΝΑ. Μένει βουβή και ακίνητη για λίγα δευτερόλεπτα. Συλλαβίζει ξανά, χωρίς φωνή: ΠΟΥ-ΤΑ-. Αυτή τη φορά, όμως, ακούγεται η τελευταία συλλαβή:*) -ΝΑ. Τώρα σταμάτησαν να το λένε αυτό, τώρα με λέν' μόνο τρελή. (*Παύση· το σκέφτεται καλύτερα.*) Τώρα, μόνο τρελή με λέν'. Ή, μπορεί να λένε «η πουτάνα που τρελάθηκε». Δεν ξέρω... Πού να ξέρω; Μπροστά μου δεν λέει κανείς τίποτα – πίσω μου τα λένε. Πώς το ξέρω τότε; Δεν μιλάω σ' άνθρωπο, η μάνα μου δεν μιλάει σ' άνθρωπο, άνθρωπος δεν μιλάει σε μένα ή στη μάνα μου. Πώς το ξέρω τότε; Εμ, οι τρελοί τα ξέρουν αυτά. Διαβάζουν βλέμματα οι τρελοί, όπως οι Τσιγγάνες διαβάζουν παλάμες. Πώς λένε για κάποιον που είναι τρελός ότι του φαίνεται, ότι γυαλίζει το μάτι του; Ε, έτσι κι ο τρελός – απ' την ανάποδη όμως. Λέει ο τρελός: «Αυτός που με βλέπει σκέφτεται ότι είμαι τρελός, σκέφτεται ότι γυαλίζει το μάτι μου». Ναι. Οι τρελοί ξέρουν πιο πολλά απ' τους γνωστικούς. Απλώς οι γνωστικοί δεν το ξέρουν.

Παύση. Δείχνει μπροστά με το χέρι της. Αποδραματοποιημένα, ψύχραιμα, χωρίς φόρτιση.

Εκεί ήτανε. Λίγο παραπέρα, ίσως; Όχι. Εκεί. Το κεφάλι εκεί (*δείχνει*), γερμένο στο πλάι, τα χέρια σε έκταση αλλά όχι εντελώς, έτσι (*δείχνει*), σαν εσταυρωμένος να πούμε. Τα πόδια κανονικά, ευθυγραμμισμένα με τον κορμό, παράλληλα και τεντωμένα, έτοιμα για το φέρετρο. Τα

μάτια του μισόκλειστα –σαν να το σκεφτόταν αν θα πεθάνει, ο αθεόφοβος– και το στόμα ανοιχτό. Όχι ορθάνοιχτο αλλά ανοιχτό. Έτσι. (*Ανοίγει λίγο το στόμα της. Μένει έτσι για μερικά δευτερόλεπτα και μετά το κλείνει και συνεχίζει την κουβέντα της.*) Μισάνοιχτο, τρόπον τινά. Να το σφαλίζεις με ένα μπαλάκι του πινγκ-πονγκ, φέρ' ειπείν. Του πινγκ-πονγκ, όχι του τένις. (*Παύση· ρεμβάζει σκεπτόμενη.*) Πινγκ-πονγκ (*της αρέσει ο ήχος, τον ξαναλέει*), πινγκ-πονγκ. (*Παύση.*) Κανείς δεν πεθαίνει με κλειστό το στόμα, το έχετε προσέξει; Ναι, κανείς. Ποτέ. Δεν ξέρω γιατί, αλλά όλοι πεθαίνουν με το στόμα ανοιχτό. Να περιμένουν μιαν ακόμα εισπνοή, άραγε; Δεν ξέρω, πάντως εγώ μια φορά είδα κι έπαθα να του το κλείσω. Στην αρχή δεν τα κατάφερνα, τα σαγόνια δεν... δεν υπάκουαν. Έσπρωχνα με τη βάση της παλάμης μου το πιγούνι του (*κάνει με την αριστερή της παλάμη αναπαράσταση πάνω της ενόσω μιλάει*), κι αυτό όλο έπεφτε. Σαν ψάρι ανοιγόκλεινε η μασέλα του. Αγριεύτηκα, σιχαινόμουνα. Αφού είδα κι απόειδα, αρπάζω μιαν άσπρη πετσέτα, του την περνάω κάτω απ' το προγούλι, την τεντώνω απάνω και τη δένω στην κορφή της κεφαλής του. (*Ενώ τα λέει αυτά, ταυτόχρονα τα αναπαριστά.*) Φιόγκο. Ακόμα εδώ την έχω την πετσέτα μού φαίνεται. (*Στρέφει το κεφάλι της προς τα αριστερά, προς τα δεξιά.*) Όχι, την πέταξα. Ναι, δεν την έχω. Πετάχτηκε.

Παύση μερικών δευτερολέπτων. Ξαλεγράρει.

Με το σώβρακο πέθανε. Νόμιζε πως θα γαμήσει, ο φουκαράς. Ο βλαξ. (*Αρχίζει η ανάκληση του επεισοδίου.*) Ήρθε σπίτι μου, μεσημέρι ήτανε, καλοκαίρι... Μεσημέρι, απομεσήμερο... να σας πω γιατί. (*Της φαίνεται πρέπον να δώσει μια εξήγηση. Ανοίγει παρένθεση.*) Το προηγούμενο βράδυ με είχε πάει –βάσει το σχέδιο, συνεννοούμεθα, ναι;– ο συναγωνιστής στο μπαρ που σύχναζαν Εγγλέζοι· στρατιώτες κι αξιωματικοί. Τη μάνα μου την είχανε στείλει να κοιμηθεί σε μιας θειας μου. (*Της φαίνεται ασαφές, ξεκαθαρίζει.*) Στρατιώτες και αξιωματικοί σύχναζαν στο μπαρ, δεν στείλανε στρατιώτες και αξιωματικοί τη μάνα μου να κοιμηθεί σε μιας θειας μου. «Αξιωματικό να βρεις», μου λέει ο συναγωνιστής. «Και πού να ξέρω εγώ ποιος είναι αξιωματικός;» «Φοράν στολές με γαλόνια». «Και πού ξέρω 'γώ ποια γαλόνια είναι τι;» «Ε, οι αξιωματικοί είναι πιο μεγάλοι απ' τους άλλους». Με το που μπαίνω

λοιπόν στο μπαρ, όλοι γυρνάνε τα μάτια πάνω μου. Όχι να το παινευτώ, αλλά ήμουν κούκλα τότε – α, η αλήθεια να λέγεται. Όλοι το λέγανε: «Αν έχει δέκα όμορφες η Κύπρος, η μια είναι η Νίτσα». (*Παύση.*) Βρήκα έναν που έμοιαζε πιο μεγάλος. Ήπιαμε ένα ποτό. Ήπιαμε και δεύτερο, ίσως. Αεροπόρος. Της Πολεμικής Αεροπορίας. Φύγαμε με το αυτοκίνητό του. Στο πίσω κάθισμα ο σκύλος του. Μεγάλος αλλά ήσυχος. Λυκόσκυλο. Από τότε φοβάμαι τα σκυλιά. Όλα τα σκυλιά, όχι μόνο τα λυκόσκυλα. Τους λύκους, όχι, αυτούς δεν τους φοβάμαι – σάμπως έχω δει ποτέ μου λύκο; Αλεπούδες, όμως... ου, έχω δει αλεπούδες εγώ... Ερχόμαστε σπίτι και -βάσει το σχέδιο, συνεννοούμεθα, έτσι;- του δίνω την κόκα-κόλα. Είχε ζητήσει ποτό, του είπα δεν έχω, μόνο κόκα-κόλα έχω. Αρχίζει να πίνει. Βλέπω το μήλο του Αδάμ να ανεβοκατεβάζει τις γουλιές. Λέω μέσα μου: "Τώρα θα πέσει, τώρα θα πέσει, τώρα θα πέσει". Αυτός το χαβά του. Το στράγγιξε το ποτήρι, σούζα όμως. Περνά η ώρα, τίποτα. "Τώρα θα πέσει", σκέφτομαι, "τώρα θα πέσει". Αλλά το υπνωτικό δεν τον πιάνει. Έβαλα όσο υπνωτικό μού είχανε πει απ' την Οργάνωση, έβαλα και λίγο παραπάνω για σιγουριά. Ο σκύλος εδώ, μες στο σπίτι, δίπλα μου, με τη γλώσσα έξω, λαχανιαστός-λαχανιαστός, κι ο Εγγλέζος μ' ένα μάτι νά! – γαρίδα. Και ν' αρχίζει να μακραίνει και το χέρι του. "Πέσε!" σκεφτόμουνα. "Πέσε, ρε! Πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, πέσε, ρε!". Δεν έπιανε το σχέδιο, έπρεπε να σκεφτώ γρήγορα, έπρεπε να πάρω πρωτοβουλία. «Δεν μπορώ», του λέω. «Φοβούμαι τον σκύλο. Να έρθεις αύριο, δίχως το σκυλί. Να έρθεις μέρα, όχι νύχτα». Δεν χρειάστηκε δεύτερη κουβέντα. Τζέντλεμαν ο ιπτάμενος. Πήγε η ψυχή μου στον τόπο της, αλλά μάτι δεν έκλεισα όλη νύχτα. Μάτι. (*Παύση.*) Κατάλαβες; Και μετά να σου λένε οι φαρμακόγλωσσες... Κατάλαβες, Κύριε;

Παύση. Κλείνει η παρένθεση.

Εξ ου και το μεσημέρι. Το μεσημέρι της επομένης. Μεσημέρι-απομεσήμερο... τρεις-τρεισήμισι... ντάλα καλοκαίρι. Ιούλης ήτανε. Ναι, ήτο Ιούλιος. Φριχτός Ιούλης. Μια ζέστη αναθεματισμένη – δεν θα την ξεχάσω ποτέ εκείνη τη ζέστη. Λιοπύρι. Καύσωνας, μεγάλος καύσωνας. Χρειαζόταν όλος αυτός ο καύσων, άραγε; (*Παύση.*) Έρχεται, μπαίνει,

ούτε κόκα-κόλα, ούτε υπνωτικό, ούτε τίποτα. Η μάνα μου -βάσει το σχέδιο, ναι;- πάντα στης θειας μου. (*Με επίσημο τόνο.*) Το νέον σχέδιον προέβλεπεν αιχμαλώτισιν του έχοντος τας αισθήσεις του υποκειμένου υπό ένοπλα μέλη της Οργανώσεως εξερχόμενα αιφνιδίως του λουτρού της οικίας. (*Ανεπίσημα τώρα.*) Μιλάμε λίγο, να εγκλιματιστούμε, βλέπω ότι κουβαλά πιστόλι. "Παναγιά μου!" σκέφτομαι. "Κακά ξεμπερδέματα θα 'χουμε". Με τα πολλά, αρχίζει να ξεντύνεται. Θυμάμαι να βγάζει πρώτα τη ζωστήρα με το πιστόλι και να τ' ακουμπάει στην καρέκλα. Μετά πουκάμισο, φανέλα, αρβύλες, παντελόνι, κάλτσες – δεν θυμάμαι τις κάλτσες... Ε, θα πρέπει να τις έβγαλε, καλοκαίρι γαρ. Όμως, τώρα που το σκέφτομαι, μπορεί και να μην πρόλαβε τις κάλτσες, διότι, έτσι όπως κάνει ν' αφήσει το παντελόνι στην καρέκλα, πετάγεται ο ένας απ' το μπάνιο που κρυβόντανε. «Χαντζ απ!» του λέει του Εγγλέζου και βγάζει περίστροφο. Τραβήχτηκα στην άκρη. Θυμάμαι ότι δεν φοβήθηκα, κράτησα μόνο την αναπνοή μου και περίμενα να συλληφθεί ο αεροπόρος. Αμ, δε. Αμ, δε. Τον σημαδεύει ο άλλος στα δυο μέτρα και... τι νομίζετε πως κάνει ο αεροπόρος; Ε, τι κάνει ο αερόμυαλος ο αεροπόρος; Αντί να σηκώσει τα χέρια ψηλά, έτσι που είναι σωβρακοφόρος και ανυπόδητος, αυτός αρπάζει μεμιάς τα ρούχα του απ' την καρέκλα και αρχίζει να τα πετάει στον αντάρτη, να χάσει αυτός το στόχο να πούμε, να σαστίσει, μέχρι να ψαχουλέψει να βρει το ριβόλβερ του. Ψυχραιμία ο Εγγλέζος όμως ε; Τότε κατάλαβα πως ήταν -πώς να το πω;- έμπειροι οι Εγγλέζοι, εκπαιδευμένοι. (*Παύση.*) Ψύχραιμος-ξεψύχραιμος, το ριζικό του δεν το γλίτωσε. Ένας πυροβολισμός έπεσε – μπαμ και κάτω. Στο δόξα πατρί. Εδώ. Μες στο σπίτι μου, μπροστά στο κρεβάτι μου. (*Παύση.*) Σήκωσ' τα χέρια σου ψηλά, άνθρωπέ μου, σήκωσέ τα! Αφού σου λένε: «Χαντζ απ!»

Παύση. Επανέρχεται στο σήμερα.

Μου κόψαν το νερό. Μου κόψαν και το ρεύμα. Τώρα. Τις προάλλες. Πριν μερικές βδομάδες. Νερό και ρεύμα, καπούτ. Δεν με νοιάζει το νερό, έχω περάσει εγώ πολύ χειρότερα. (*Γυαλίζει ξαφνικά το μάτι της.*) Δεκαεφτά μέρες χωρίς νερό έκανα εγώ! (*Ηρεμεί.*) Ούτε και το ρεύμα με νοιάζει. Έχω πάθει κι αν έχω πάθει από φως εγώ. Έχω το καντήλι. Έχω και κεριά. Και λιβάνια. Τα κόψανε – δεν είχα λεφτά να πληρώσω.

Τα συνδέσανε ξανά χθες. Προχθές. Σήμερα. Εγώ, πάντως, δεν πλήρωσα. Ποιος να πλήρωσε, άραγε; (*Παύση.*) Σιγά μην τα πλήρωσε ο πατέρας μου! Έχω να δω τον πατέρα μου, ουου, από πιτσιρίκα. Βρήκε άλλη γυναίκα. Έτσι λένε, εγώ δεν την είδα ποτέ μου. Έφυγε. Μένει μακριά, στο Καρπάσι. Κάπου εκεί. Παιδί ήμουνα, βρέφος... Παιδί μάλλον, σχολείο πήγαινα, Δημοτικό, δεν θυμάμαι, τέλος πάντων. Η μάνα μου με μεγάλωσε. Μονάχη της. Μονάχη της τη μοναχοκόρη της. Από τότε δεν τον ξανάδα τον πατέρα μου. (*Αμέσως διορθώνει.*) Α, όχι. Τον είδα άλλη μια φορά. Ναι, μια φορά που – (*πάει να θυμηθεί αλλά μετανιώνει*) δε βαριέσαι... ο γέγονε, γέγονε. Θαρραλέος άνθρωπος ο πατέρας μου, έχουνε να το λένε, αν και κάπως, χμ, απερίσκεπτος. Κάπως οξύθυμος, παλικαράς. Έβραζε το αίμα του. Εμ, από κάπου θα πήρα κι εγώ όλη αυτήν... αυτήν... την... αποκοτιά. Αυτήν την αψηφισιά. Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά. Ναι, το μήλο κάτω απ' τη μηλιά. (*Παύση.*) Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά... κι ας μην του 'πε μια μιλιά. Χα! Το-μήλο-κάτω-απ'-τη-μηλιά / κι-ας-μην-του-'πε-αυτή-μιλιά. (*Χαμογελάει με το αστείο της, το επαναλαμβάνει τραγουδιστά, διασκεδάζοντάς με το εύρημά της.*) Ναι, αλλά εγώ οξύθυμη δεν είμαι. Όχι, δεν είμαι οξύθυμη. Δεν πρέπει να 'μαι. (*Παύση.*) Ε, η μάνα μου θα πήγε και θα πλήρωσε το ρεύμα – ποιος άλλος θα πήγαινε;

Παύση.

Κάποτε σκέφτομαι πως, αν κάποιος χρειαζόταν λίγο εμένα, μπορεί να μη χρειαζόμουν τόσο πολύ εγώ τον Θεό. (*Παύση.*) Α, βλακείες λέω.

Κοιτάζει το πάτωμα, στο σημείο όπου είχε ξεψυχήσει ο Εγγλέζος.

Όπως έπεσε εκεί, έμεινε. Δεν θυμάμαι πού ήταν το τραύμα. Στο στήθος πρέπει ή στα πλευρά, έτσι που στριφογύριζε σαν παλαβός ανεμίζοντας τα ρούχα του. Α, όχι. Στο μέτωπο ήτανε. Στην κορφή της μύτης – εκεί που σμίγουν τα φρύδια, ανάμεσα στα μάτια. Στο δόξα πατρί – Θεέ μου, σχώρα με. (*Παύση.*) Αλλά δεν είχε αίματα. Δηλαδή είχε λίγα, αλλά δεν γέμισε ο τόπος αίματα, που λένε. Μου έκανε εντύπωση, θυμάμαι. Τέτοιο φονικό, τόσο κακό και δυο σταγόνες αίμα. Ίσα που λέκιασε το πάτωμα. Ποντίκι να σκότωνες, πιο πολύ θα μάτωνε. (*Παύση.*) Με το που σωριάζεται ο Εγγλέζος, οι αντάρτες εξαφανίζονται. «Στο επανιδείν...»

μου πετάνε και χάνονται. Μένω εγώ με τον Εγγλέζο στο πάτωμα. Το δωμάτιο να μυρίζει μπαρούτι, οι τοίχοι να αντηχούν πιστολιές. Κάθομαι στο κρεβάτι, πιάνω το κεφάλι μου. Τότε άρχισα να τρέμω.

Παύση. Αλλάζει θέμα.

Δύο αυτοκίνητα θυμάμαι στη ζωή μου. Θα 'πρεπε να θυμάμαι τρία, ασφαλώς, αλλά δύο θυμάμαι. Το Ώστιν Σόμερσετ του συναγωνιστή που με πήγε στο μπαρ και το Φολκσβάγκεν του αεροπόρου που με πήρε απ' το μπαρ. (*Παύση.*) Για σκέψου... Κύπριος να οδηγεί εγγλέζικο αμάξι και Εγγλέζος γερμανικό, αμέσως μετά τον πόλεμο, μες στον Αγώνα. (*Παύση.*) Θυμάμαι και τα νούμερα του Ώστιν: C 036 (σι μηδέν τριάντα έξι). Ή CO 36 (σι όου τριάντα έξι); Τριάντα έξι... Όσο είμαι κι εγώ τώρα, δηλαδή. Ε, περίπου... Σας το 'πα ότι ήξερα να οδηγώ, ότι ξέρω να οδηγώ; Α, βέβαια! Κι όχι απλώς να οδηγώ... είχα δίπλωμα, έχω δίπλωμα οδηγού. Αμέ! Τυπικά και με το νόμο. Αυτοκίνητο βέβαια δεν είχα, αλλά οδηγούσα αυτοκίνητα άλλων. Νοικιασμένα... δανεικά... εν πάση περιπτώσει, άλλων. Για τις ανάγκες του Αγώνα, έτσι; Άμα και επειδή το απαιτούσε η περίσταση, έτσι; Η επιχείρησις. (*Παύση.*) Βέβαια! Άδεια οδήγησης η Νίτσα σας. Το '51 την έβγαλα, μπορεί το '52. Πόσων χρονών ήμουνα το '52; Μπορεί και το '50. Ξέρετε πόσες γυναίκες είχαν άδεια το '50; Μπορείτε να μαντέψετε; (*Χαρωπά.*) Για μαντέψτε, για μαντέψτε. Ερώτηση: Πόσες γυναίκες είχαν δίπλωμα οδήγησης το 1950; (*Παύση.*) Απάντηση: (*Παύση.*) Εγώ και η Άβα Γκάρντνερ!

Παύση.

Και τώρα ξέρω να οδηγώ. Δεν οδηγώ, αλλά ξέρω. Ναι, σίγουρα ξέρω. Ναι, ούτε λόγος. (*Παύση· επανέρχεται.*) Δύο αυτοκίνητα θυμάμαι, αλλά έπρεπε να θυμάμαι κι ένα τρίτο. Ναι. Οπωσδήποτε. Έπρεπε να θυμάμαι κι ένα τρίτο αυτοκίνητο, έλα όμως που δεν το θυμάμαι. Δηλαδή, θυμάμαι πώς ήταν κι από μέσα και απ' έξω – τη μάρκα δεν τη θυμάμαι. Όχι, ψέματα, ούτε απ' έξω θυμάμαι πώς ήτανε. Μέσα ήμασταν εγώ, ο Αυξεντίου κι ο Μάτσης. Αλήθεια. Δεν το πιστεύετε; Τραβάτε να ρωτήσετε. Εκείνους που τα ξέρουν. Που τα ξέρουν από πρώτο χέρι. Όχι άλλους – εκείνους που τα ξέρουν. Ο Μάτσης μπροστά, οδηγός. Ο Αυξεντίου πίσω, μαζί μου. Από τον Πενταδάχτυλο στο Τρόοδος...

Κακοπετριά; Ευρύχου; Σπήλια;… Κα-κο-πε-τριά! Τα μαλλιά μου πιασμένα πάνω με τσιμπιδάκια. Ο Μάτσης μπροστά, οδηγός. Ο Αυξεντίου πίσω, μαζί μου. Ο Αυξεντίου, καταζητούμενος υπ' αριθμόν δύο. Ο Μάτσης όχι ακόμα. Εγώ νύφη. Ο Γρηγόρης γαμπρός. Νεόνυμφοι που πάνε στο Τρόοδος για την πρώτη νύχτα του γάμου – βάσει το σχέδιο, συνεννοούμεθα, ναι; Πριν τη Λευκωσία, μπλόκο. Ο Αυξεντίου με πιστόλι μέσα από το γαμπριάτικο. Οι Εγγλέζοι μάς κάνουν σήμα. Με το που τους βλέπω να πλησιάζουν, βγάζω τα τσιμπιδάκια, χώνω τον Αυξεντίου στον κόρφο μου, λύνω τα μαλλιά μου και τον σκεπάζω. Άφαντο τον έκανα. Τον εξαφάνισα… Νίτσα-Χουντινίτσα! Κι έτσι όπως είναι μέσα εκεί χωμένος, τον αρπάζω κι αρχίζω να τον φιλάω. Να τον φιλάω… Να γίνει πιο πειστικό το πράμα – συνεννοούμεθα, ναι; Σταματάει ο Μάτσης, έρχονται οι Εγγλέζοι, τους κάνει ο Μάτσης έτσι (*κάνει μια κίνηση με τον αντίχειρα, δείχνοντας πίσω, πάνω απ' τον ώμο της*), χαμογελάνε, φεύγουμε. Λίγο βλαμμένα τα εγγλεζάκια, ε; Κοτζάμ Αυξεντίου έσωσαν αυτά τα μαλλιά! Κοτζάμ «Ζήδρο»! Κατάλαβες, Κύριε; Κατάλαβες, Κύριε; Και να σου λένε μετά… Κατάλαβες;

Παύση.

Είχα ωραιότατα μαλλιά. Πλούσια, γερά, κατάμαυρα, ολόλαμπρα. Έχουν μείνει στην ιστορία τα μαλλιά μου! Όλοι το λέγανε. «Τα μαλλιά της Νίτσας» και «τα μαλλιά της Νίτσας». Ρωτήστε τη μάνα μου. Πώς να το πω... να σας δώσω να καταλάβατε… (*Κάνει κινήσεις με τα χέρια γύρω από το κεφάλι της για να δείξει πώς ήταν τα μαλλιά της, πώς έπεφταν, πόσο ογκώδη ήταν. Ταυτόχρονα, προσπαθεί να βρει λόγια να τα περιγράψει.*) Τα μαλλιά μου ήτανε σαν… σαν… σαν νεροποντή το μεσονύχτι, να πούμε. Ναι, αυτό. Ένας ολονύκτιος καταιγισμός ήταν τα μαλλιά μου. Ναι, αυτό.

Παύση.
Είπε «μεσονύχτι», είπε «ολονύκτιος» και το μυαλό της πήγε αλλού.

Ο ύπνος μου είναι αβίαστος. Βαθύς, ατάραχος. Δεν βλέπω όνειρα. Ούτε εφιάλτες βλέπω. Τίποτα δεν βλέπω στον ύπνο μου, απλώς ξεκουράζομαι. Τον ύπνο μάς τον έδωσε ο Θεός για να ξαλαφρώνουμε. Ή, κι αν βλέπω, δεν θυμάμαι τίποτα – διότι διάβασα σε μια εφημερίδα ότι όλοι

βλέπουν όνειρα, απλώς κάποιοι δεν τα θυμούνται. Ε, εγώ θα 'μαι απ' αυτούς τους κάποιους που δεν τα θυμούνται. Ναι, δεν θυμάμαι τίποτε απ' τον ύπνο μου. Σκοτάδι θυμάμαι – τι άλλο να θυμάμαι; Ένα ξεκούραστο μαύρο. Καλύτερα που δεν βλέπω όνειρα. Ου, οπωσδήποτε. Τα όνειρα είναι… πιάσ' τ' αυγό και κούρευ' το. Τι σημαίνει ετούτο, τι πά' να πει εκείνο, τι φανερώνει το άλλο. Βγάλε άκρη εσύ τώρα. Και προς τι, δηλαδή; Αν έχει συμβεί κάτι, έχει συμβεί είτε το 'δες στον ύπνο σου είτε το 'δες στο ξύπνιο σου. Αν δεν έχει συμβεί κάτι, δεν έχει συμβεί, όποιος κι αν νομίζει ότι το 'δε, όπου κι αν νομίζει ότι το 'δε. Ε, κι αν είναι να συμβεί κάτι, θα συμβεί, δε πά' να ονειρεύεσαι εσύ καουμπόικα. (*Παύση.*) Κι όσο για κείνα που ούτε συνέβησαν ούτε πρόκειται να συμβούν, το να τα βλέπεις στον ύπνο σου είναι… τρέλα – δεν είναι; Αυτό είναι τρελό, δεν είναι; Αυτό κι αν είναι τρελό – να ονειρεύεσαι πράματα που ούτε συνέβησαν ούτε πρόκειται να συμβούν. Καθαρή τρέλα είναι. Ε; Δεν είναι τρέλα αυτό; Αυτό κι αν είναι τρέλα. Έτσι νομίζω εγώ.

Παύση.

Κομμώτρια ήμουνα. Δηλαδή όχι κομμώτρια, σε κομμωτήριο δούλευα. Με τέτοιο μαλλί, δωρεάν διαφήμιση. Στο ταμείο ήμουνα, επί των εισπράξεων. Στο ταμείο, ναι, ψαλίδι δεν έπιασα στα χέρια μου. Καλή στα Μαθηματικά ήμουνα στο σχολείο. Γενικώς, καλή ήμουνα… Στο κομμωτήριο ερχόντουσαν Εγγλέζοι, αξιωματικοί και κυβερνητικοί, υψηλόβαθμοι – με κύρος, να πούμε. Περιωπής το κομμωτήριο. Μέχρι κι ο Κυβερνήτης ήρθε μια φορά. Καθόντουσαν, τους κουρεύαμε. Αυτοί μπλα-μπλα-μπλα και ψου-ψου-ψου, ούτε πως υπήρχαμε. Εγώ ήμουνα ήδη μυημένη, αλλά στο κομμωτήριο κανείς δεν το 'ξερε. Όλα τα λέγανε οι Τόμηδες μεταξύ τους, να τους ψαρέψεις πληροφορία δεν υπήρχε… δεν υπήρχε… πώς το λένε… χρεία. Ανοίγανε το στόμα τους και… ροδάνι η γλώσσα τους… Κατακτητές να σου πετύχουν! (*Παύση.*) Έτσι έμαθα ότι θα εκτελούσανε τον Καραολή. Ότι θα τον εκτελούσαν -αθώο, ένοχο, δεν τους ένοιαζε-, θα τον εκτελούσανε για παραδειγματισμό και εκφοβισμό. Εγώ το έμαθα πρώτη. Εγώ το πρόλαβα στην Οργάνωση. Δεν το ξέρανε πριν τους το πω εγώ. Ρωτήστε αν δεν με πιστεύετε, ρωτήστε. Και δεν το είπα μόνο. Είχα συμμετοχή και στην επιχείρηση απελευθέρωσης του Καραολή – άλλο που τελικά δεν ευο-

δώθηκε. Ένεκα του βαρδιάνου, ένεκα της απόδρασης απ' την Κερύνεια – δεν θυμάμαι. Ε, για κάποιον λόγο δεν έγινε! Εγώ εκεί ήμουνα πάντως. Έξω απ' τις φυλακές και περίμενα τον Καραολή να τον φυγαδεύσω. Ήταν σημαντικός ο ρόλος μου. Σημαντικότατος. Ήταν κομβικής σημασίας. Κομβικής, βεβαίως. Μέχρι την τελευταία στιγμή εκεί και τον περίμενα. Στη θέση μου – βάσει το σχέδιο. Άλλο που δεν ήρθε τελικά. Άλλο που τελικά αυτός δεν ήρθε. Άλλο αυτό. Έτερον εκάτερον αυτό.

Παύση.

Τώρα που το σκέφτομαι, δεν θυμάμαι αν ήμουν ντυμένη νύφη στο αυτοκίνητο. Αν ήμουν, δεν θα 'πρεπε να το θυμάμαι; Ναι, αλλά αν δεν ήμουν, τότε πώς παριστάναμε τους νεόνυμφους; Λέξη κι αυτή, ε; «Νεόνυμφοι». Η πιο βραχύβια λέξη πρέπει να 'ν' αυτή. Τη μια μέρα καμαρωτοί «νεόνυμφοι», την άλλη μέρα καμπουριασμένο «αντρόγυνο». (*Παύση.*) Όχι, θα έπρεπε να το θυμάμαι αυτό. Αποτυχία μου. Σάμπως φόρεσα ξανά ποτέ μου νυφικό; Αν φόρεσα μια φορά στη ζωή μου νυφικό, ήτανε 'κείνη τη μέρα σε 'κείνο το αυτοκίνητο. Και θα όφειλα να το θυμάμαι. Αλλά δεν το θυμάμαι. Χμ... Μπας κι ήτανε κανένα άσπρο φόρεμα απλώς κι όχι νυ–

Ξαφνικά, προτού τελειώσει τη φράση της, ακούγεται δυνατός, παρατεταμένος θόρυβος. Η Νίτσα τρομάζει. Σαν κάποιοι να χτυπούν τα παράθυρα του σπιτιού. Όχι ένας, αλλά δυο-τρεις, γιατί ο σαματάς έρχεται από πολλές κατευθύνσεις. Η Νίτσα πετάγεται όρθια. Αλαφιασμένη, τρέχει στο πατάρι του σπιτιού. Ανεβαίνει και χώνεται κάτω από μια κουβέρτα-χαλί, στο πάτωμα. Τα χτυπήματα στα παράθυρα συνεχίζουν με κλιμακούμενη ένταση, τόσο που προκαλούν δυσφορία στο κοινό. (Δεν υπάρχουν, εννοείται, παράθυρα στο σκηνικό. Μόνο ακούμε να τα χτυπούν.) Η Νίτσα εξακολουθεί να κρύβεται κάτω από την κουβέρτα-χαλί. Μετά από λίγο ο πανζουρλισμός σταματά. Η Νίτσα αναθαρρεύει. Ξεσκεπάζεται, πετάγεται όρθια, βγάζει ένα πολυκαιρισμένο, κιτρινισμένο χαρτί από τον κόρφο της και πηγαινοέρχεται στο πατάρι κάνοντας κύκλους. Ταυτόχρονα, διαβάζει τα παρακάτω λόγια από το χαρτί, σαν να απευθύνεται σ' εκείνους που της χτυπούσαν τα παράθυρα και οι οποίοι τώρα –έτσι νομίζει η Νίτσα– απομακρύνονται, έχοντας κάνει τη δουλειά τους.

Διαβάζει με στεντόρεια φωνή, με αυτοπεποίθηση αλλά και καταγγελτικό ύφος, σαν ρήτορας σε μπαλκόνι. Αλλά και με την αίσθηση ότι αυτό ακριβώς που βλέπουμε έχει γίνει ξανά και ξανά, πολλές φορές στο παρελθόν. Διαβάζει, λοιπόν:

«Αν και επανειλημμένως διαμαρτυρήθηκα και ο Τύπος έγραψε αρκετά, ώστε ασφαλώς θα είναι σε γνώση σας η βάρβαρη και αισχρότατη συμπεριφορά των Αρχών έναντί μου, εν τούτοις δεν θα παύσω ποτέ να διαμαρτύρομαι μέχρις ότου μπορέσω να παρουσιάσω τους ενόχους ενώπιον δικαστηρίου για να δώσουν λόγο για τις πράξεις τους και για την κατάσταση στην οποία με κατάντησαν να βρίσκομαι σήμερα. (*Πιο δυνατά τώρα.*) Γνωρίζω καλά τον καθέναν από τους υπευθύνους και (*πιο εμφατικά και μεγαλόφωνα*) είμαι σε θέση να αποδείξω με μάρτυρες οτιδήποτε γράφω».

Παύση. Μένει ακίνητη. Προσπαθεί να συγκεντρωθεί. Να ακούσει αν όντως έχουν φύγει. Περιμένει λίγο και μετά κατεβαίνει. Διπλώνει το χαρτί που διάβαζε και το ξαναβάζει στον κόρφο της.

Δεν αρκεί να μη θέλει κανείς το κακό σου. Πρέπει να υπάρχει και κάποιος που να θέλει το καλό σου.

Παύση. Επανέρχεται στην αφήγησή της.

Εκεί (*δείχνει*) ήταν ο Εγγλέζος. Πεθαμένος από ώρα. Εγώ έτρεμα. Δεν ξέρω αν έκλαιγα, ξέρω πως έτρεμα. Το ξέρω, διότι ήταν η πρώτη φορά που έπιανα τον εαυτό μου να τρέμει. Είχα ακούσει πως οι άνθρωποι κάποτε τρέμουν, άμα πάθουν μεγάλη ταραχή φέρ' ειπείν, αλλά εμένα δεν μου είχε τύχει ως τότε – (*σπεύδει να ξεκαθαρίσει*) ούτε μου συνέβη ξανά έκτοτε. Μόνο εκείνη τη φορά. Γι' αυτό πρέπει να το θυμάμαι μάλλον, επειδή μου συνέβη άπαξ και διά παντός. (*Παύση.*) Πόσες ώρες να πέρασα άραγε μόνη μου με το πτώμα; (*Παύση.*) Έρχονται κάποια στιγμή οι της Οργάνωσης. Κοιτάνε μια τον σκοτωμένο, μια εμένα. Μια τον σκοτωμένο, μια εμένα. Συσκέπτονται. Διαβουλεύονται. «Να καλέσεις την Αστυνομία». «Την Αστυνομία; Τι να της πω της Αστυνομίας;». «Θα πεις πως ήσουνα με τον Εγγλέζο και, όπως ετοιμαζόσασταν νααα... μπουκάρουνε τρεις μασκοφόροι, τον καθαρίζουνε και φεύγου-

νε». «Όπως ετοιμαζόμασταν νααα...;» «Νίτσα», μου κάνουν αυστηρά, «άλλη λύση δεν υπάρχει». (*Παύση.*) Μπορεί. Μπορεί και να 'χαν δίκιο. Μπορεί να μην υπήρχε άλλη λύση. Αλλά σκέφτηκα εγώ άλλες λύσεις όλ' αυτά τα χρόνια (*ανακατεύει με τα χέρια της τον αέρα*), καν και καν. Τέλος πάντων, δε βαριέσαι... ο γέγονε, γέγονε.

Παύση.

Δεν υπάρχει τίποτα όμορφο στην Ομορφίτα. Ποιος την έβγαλε Ομορφίτα, ήθελα να 'ξερα... Τρελός παπάς τη βάφτισε την Ομορφίτα... F.D.P. 3. Female Detained Person 3 (θρι). Ναι. Και female και person! Μεγαλοψυχία η αυτοκρατορία, ε; Πολιτική Κρατούμενη υπ' αριθμόν 3. Τρία. (*Δείχνει με το χέρι τον αριθμό τρία.*) Αυτό σημαίνει ότι υπήρχαν δύο πριν από μένα. (*Παύση· θέλει πάντοτε να ακριβολογεί.*) Δύο γυναίκες πριν από μένα. Μετά από μένα, αρκετές· αλλά πριν από μένα μόνο δύο. Ήμουν η τρίτη γυναίκα που φυλάκισαν, αυτό σημαίνει. (*Ξαφνικά πετάγεται όρθια και φωνάζει με πάθος, σαν εκφωνητής σε στάδιο.*) Χάλκινο μετάλλιο: Νίτσα Χατζηγεωργίου!

Παύση.

Ξέρετε τι γινόταν στην Ομορφίτα; Ας το αφήσουμε καλύτερα... ας το αφήσουμε. Αλλά όχι, όχι... Γιατί να τ' αφήσουμε; Γιατί να τ' αφήσουμε; Μισό λεπτό! (*Βγάζει πάλι απ' τον κόρφο της το χαρτί, το ξεδιπλώνει, ψάχνει με το βλέμμα κάποιο συγκεκριμένο σημείο, το βρίσκει, αρχίζει να διαβάζει.*) «Στην Ομορφίτα, παρά την κλονισμένη μου υγεία, μεταφέρθηκα τρεις φορές. Την πρώτη στις 17 Ιουλίου 1956. Τότε κρατήθηκα δεκαεπτά ημέρες, κατά τις οποίες κακοποιήθηκα και εξυβρίστηκα και στερήθηκα σε βαθμό αφάνταστο. Μέρα και νύχτα με ύβριζαν με τα χειρότερα λόγια, με έφτυναν και με κτυπούσαν και με κλοτσούσαν χωρίς να με αφήνουν να ησυχάσω ή να κοιμηθώ ή να πάρω τροφή. Για δεκαεπτά ημέρες στην Ομορφίτα δεν μου χορηγήθηκε νερό ούτε για ένα μπάνιο αλλά ούτε και για πλύσιμο των χεριών και του προσώπου μου. Μου έδιναν μόνο ελάχιστο νερό για να πίνω, κι αυτό μέσα σ' ένα σκουριασμένο τενεκεδένιο δο–». (*Χάνει το ενδιαφέρον της, διακόπτει, ψάχνει να βρει κάτι άλλο, πιο ενδιαφέρον. Το βρίσκει.*) «Ένας πολύ μεγάλος ηλεκτρικός λαμπτήρας άναβε μέσα στο κελί και μου έφερνε ζαλάδα, πόνους και πρήξιμο στα μάτια. Η συμπεριφορά των ανακριτών ήταν βάρβαρη, αισχρή και ανήθικη. Ένας ανακριτής πολλές φορές παρουσιάστηκε ενώπιόν μου μισόγυμνος, ενώ ο ίδιος μου έλεγε αισχρές βρισιές και μου έκανε άσεμνες προτάσεις με λόγια, τα οποία μου είναι αδύνατον ποτέ να εκφράσω και μου επιτίθετο σαν τέρας. Το αποτέλεσμα ήταν να εξαντληθώ σε τέτοιο βαθμό, που λιποθύμησα και δεν μπορούσαν να με φέρουν στις αισθήσεις μου. Δύο γιατροί...» (*Σταματά απότομα να διαβάζει, το μάτι της γυαλίζει, γίνεται θεριό.*) Αλλά μίλησα; Ε; Έσπασα; Ε; Είπα ποιοι σκοτώσανε τον Εγγλέζο; Ε; Είπα; Ερώτηση: Ήξερα ή δεν ήξερα ποιοι σκοτώσανε τον Εγγλέζο; Ερώτηση: Είπα στους Εγγλέζους ποιοι σκοτώσανε τον Εγγλέζο; Ερώτηση: Είπα σε κανέναν άλλο ποιοι σκοτώσανε τον Εγγλέζο; Ε, είπα; Ε; Άνοιξα το στόμα μου; Γι' αυτά ή για τίποτε άλλο; Ε; Γι' αυτά ή για τίποτε άλλο; (*Παύση.*) Οπόταν; (*Πιο ήρεμη.*) Οπόταν; (*Ακόμα πιο ήρεμη.*) Οπόταν;

Παύση. Διπλώνει ξανά το χαρτί, το βάζει πίσω στον κόρφο της. Ηρεμεί εντελώς και αφηγείται τα πιο κάτω τηλεγραφικά, αποστασιοποιημένα.

Μετά με πήγαν στις Κεντρικές Φυλακές. Έχουμε και λέμε: κλοτσιές στο καλάμι, εξάρθρωση ωμοπλάτης. Μετά, πίσω στην Ομορφίτα. Έχουμε και λέμε: dark room, πείνα, λιποθυμίες, μυρωδιά από φάρμακα. Μετά, ξανά Κεντρικές Φυλακές. Έχουμε και λέμε: απομόνωση δέκα μέρες, διαμαρτυρίες από άλλες συγκρατούμενες. Μετά, στην Ομορφίτα πάλι. Έχουμε και λέμε: χτυπήματα στο κεφάλι, σπάσιμο δαχτύλων, μυρωδιά αποχωρητηρίου, ελιές, γιαούρτι, κάνα αυγό κάποτε, τι άλλο;... Α, ναι. (*Παίρνει ύφος νταβατζή, μιμείται βαριά αντρική φωνή.*) «Ο Κυβερνήτης μ' έστειλε εδώ και μου έδωσε το δικαίωμα να σε κάνω ό,τι θέλω, τ' ακούς;». Μετά, πίσω στις Κεντρικές Φυλακές. Έχουμε και λέμε: πυρετός, δύσπνοια, αιμοπτύσεις, απομονωτήριο, όσπρια. Μετά, στο Γενικό Νοσοκομείο: παρθενική εμφάνιση. Μετά, πίσω στις Φυλακές: πυρετός, διαμαρτυρίες της μάνας μου, διαμαρτυρίες οργανώσεων, συλλόγων, κοινοτήτων. Μετά, ξανά στο Γενικό: φυματίωση, νεφρά, δύο μήνες νοσηλεία. Μετά με άφησαν. Μια και καλή. Ελέω «ανηκέστου βλάβης». Δώδεκα οκάδες λιγότερη.

Παύση.

Δεν βλέπω όνειρα. Το όνειρο είναι φαντασίωση. Και η φαντασίωση είναι πειρασμός. Κι ο πειρασμός είναι καταναγκασμός. Κι εγώ δεν έχω τέτοιες ανάγκες. Δεν θέλω να έχω τέτοιες ανάγκες. Ναι, ονειρεμένος ο ανονείρευτος ύπνος. Ευλογημένος. Σαν περδίκι κοιμάμαι. Γαλήνια. Σαν μωρό περδίκι.

Παύση. Συνεχίζει στο ίδιο μοτίβο.

Κάπου το διάβασα. Σε κανένα περιοδικό μάλλον. Διαβάζω εγώ περιοδικά; Σε εφημερίδα. Ναι, σε καμιά στήλη με γνωμικά. (*Παύση.*) «Ό,τι δεν με σκοτώνει, με κάνει πιο δυνατό». Νίτσε. (*Παύση.*) «Ό,τι δεν με σκοτώνει, με αποδυναμώνει». Νίτσα. (*Γελάει.*) Ε, μα έτσι δεν είναι; Ακούς εκεί... «Ό,τι δεν με σκοτώνει, με κάνει πιο δυνατό». Ό,τι δεν με σκοτώνει, με πλήττει, με λαβώνει, με γονατίζει. (*Παύση. Δεν της πολυαρέσει, προσπαθεί νευριασμένη να το ξαναδιατυπώσει. Σχεδόν σε παραλήρημα, φτύνει τα επόμενα ρήματα σαν πολυβόλο.*) Ό,τι δεν σε σκοτώνει, σε μαραίνει, σε ξεμωραίνει, σε μικραίνει, σε ξεμακραίνει... (*κατά ριπάς τώρα*) σε εξουθενώνει, σε εξημερώνει, σε εξασθενεί, σε ασθενεί. (*Παύση.*) Ό,τι δεν με σκοτώνει, βάζει το λιθαράκι του για την εκκίνηση της πλήρωσης των προϋποθέσεων που απαιτούνται ώστε να επέλθει εκείνο που εντέλει θα με σκοτώσει. (*Ευχαριστημένη.*) Ναι, ναι. Αυτό. Ναι.

Παύση. Έρχεται στο σήμερα.

Χρειάζεται μια ζωή για να διηγηθείς μια ζωή. Μπα, όχι, ένα βράδυ αρκεί. Μισό. Εξαρτάται. Χμ, αναλόγως τη ζωή, υποθέτω. (*Παύση.*) Πάω κάθε μέρα τώρα. Στο Νοσοκομείο, όχι στην Ομορφίτα. Μέρα παρά μέρα. Κάθε μέρα, σχεδόν κάθε μέρα. Πεζή. Χειμώνα-καλοκαίρι. Περπατητή. Μια ώρα περπάτημα, πηγαινέλα. Σε λεωφορείο δεν μπαίνω. Ναι, δεν μπαίνω σε λεωφορείο. (*Παύση.*) Δε βαριέσαι, άσκηση. Προσφέρονται κάποιοι, έτσι που με βλέπουν στο δρόμο, να με πάνε ή να με φέρουν. Φρενάρουν, σκύβουν στο παράθυρο: «Νίτσα, μπες μέσα». Με ξέρουν; Τους ξέρω; Πού με ξέρουν; Πόθεν; Απ' τον Αγώνα; Απ' την εκκλησία; Πόθεν; (*Παύση.*) Κάποτε σκέφτομαι να μπω, αλλά αμέσως λέω: «Νίτσα, το δρόμο σου εσύ». Δεν γίνονται ενοχλητικοί, δεν επιμένουν. Ποτέ δεν επιμένουν. (*Αλλάζει ύφος· πιο ανέμελη.*) Έχω προσέξει, πάντως, πως υπάρχουν πια σήμερα μερικές γυναίκες οδηγοί, ε; Όχι μπόλικες, αλλά υπάρχουν. Και οδηγούν μια χαρά, καλύτερα από άντρες πολλές φορές. Στην εποχή μου δεν υπήρχαν γυναίκες οδηγοί. Εδώ που τα λέμε, στην εποχή μου δεν υπήρχαν ούτε πολλοί άντρες οδηγοί. Σας το 'χω πει πως έχω δίπλωμα οδήγησης;

Παύση.

«Μαντώ». Έτσι με λέγανε. Το ψευδώνυμό μου στην Οργάνωση, στον Αγώνα. «Μαντώ». Εγώ το διάλεξα. Δεν είμαι σίγουρη. Όποιος κι αν το διάλεξε, μέσα έπεσε. Ωραίο το «Μαντώ» – ηρωικό, φινετσάτο, θελκτικό. Μου αρέσουν τα ονόματα που τελειώνουν σε ωμέγα. (*Παύση· θέλει πάντα να είναι ακριβολόγος.*) Που τονίζονται στο ωμέγα. (*Παύση.*) Μου αρέσουν τα ονόματα που τελειώνουν σε ωμέγα και τονίζονται στο ωμέγα που τελειώνουν. (*Ησυχάζει: το διατύπωσε όπως ήθελε.*) Μαντώ, Μυρτώ. Ωραία ονόματα. Έχει μια ομορφιά το ωμέγα στο τέλος – Ερατώ. Έτσι, με την ψιχάλα από πάνω του – δεν έχει; Κλειώ, Αργυρώ. Όχι, ψέματα, το Αργυρώ δεν μου αρέσει. Αλλά το Μαντώ, καλύτερο απ' όλα. (*Παύση.*) Εντάξει, και το Νίτσα καλό είναι, δε λέω. Και το Νίτσα καλό είναι.

Παύση.

Είπα αυγό στην Ομορφίτα; Όχι, όχι αυγό. Το άλλο... που μοιάζει με... Ρέγκα! Του γλυκού νερού ψάρι είναι η ρέγκα, δεν είναι; Μ' αρέσει η ρέγκα. Κολυμπάει αντίθετα στο ρεύμα η ρέγκα, το ξέρατε; Βεέέβαια. Είναι ατίθαση η ρέγκα. Αντισυμβατική. Όλοι πάνε από 'δώ, ετούτη πάει από 'κεί. Ρέγκα η αντικομφορμίστρια. (*Παύση· επανέρχεται.*) Είμαι η μόνη γυναίκα που πέρασε τρεις φορές από την Ομορφίτα. Η μόνη! Τρεις φορές! Απ' αυτό το... αυτό το... το... άντρον του σαδισμού. Κατάλαβες, Κύριε; Κατάλαβες;

Παύση. Επανέρχεται στο σήμερα.

Γράφω γράμματα. (*Ξαναπροσπαθεί.*) Επιστολές. Γράφω, συντάσσω επιστολές. Δεν τις συντάσσω μόνο, τις ταχυδρομώ κιόλας. Μη μου ζητήσει κανείς να αποκαλύψω το περιεχόμενό τους – δεν αποκαλύ-

πτω το περιεχόμενό τους σε κανέναν. Υπάρχει, άλλωστε, το απόρρητο της αλληλογραφίας – δεν υπάρχει; Ερώτηση: Έχουμε κράτος σ' αυτόν τον τόπο ή δεν έχουμε; Ερώτηση: Υπάρχουν ή δεν υπάρχουν νόμοι σ' αυτό το κράτος; Ερώτηση: Σεβόμεθα τους νόμους αυτού του κράτους ή δεν τους σεβόμεθα; (*Παύση –ρητορικό το ερώτημα–, κουνάει το κεφάλι της καταφατικά, απαντά μόνη της σε αόρατους συνομιλητές.*) Έτσι μπράβο! Το περιεχόμενο των επιστολών το γνωρίζουν μόνο οι παραλήπτες τους. Δεν αποκαλύπτω την ταυτότητα των παραληπτών σε κανέναν. Δικαιούμαι να μην την αποκαλύψω. Γνωρίζω τα δικαιώματά μου. (*Παύση.*) Ας πούμε απλώς πως οι παραλήπτες είναι άνθρωποι… με ισχύ. Πως είναι υψηλά ιστάμενα πρόσωπα. Διεθνείς προσωπικότητες, του εξωτερικού. Ναι, του εξωτερικού. Εδώ, ουουου, εδώ, στου κουφού την πόρτα. Άντρες και γυναίκες. Άντρες κυρίως… Χμ, αποκλειστικά άντρες, μάλλον. Στα ελληνικά γράφω, ναι. Ελληνιστί. Θα έχουν μεταφραστές τέτοιοι μεγαλόσχημοι που είναι. (*Παύση.*) Δεν απαντούν όμως. (*Παύση. Νευριάζει λίγο με τον εαυτό της πάλι.*) Δεν λαμβάνω ποτέ τις απαντήσεις τους. Κάποιος καλοθελητής φροντίζει να μη λαμβάνω τις απαντήσεις τους. Κάποιος (*τονίζει την επόμενη λέξη*) εγχώριος καλοθελητής. (*Παύση. Με ατόφια απορία.*) Αν μόνο στέλνεις επιστολές και ποτέ δεν λαμβάνεις επιστολές, μπορείς να το πεις αυτό «αλληλογραφία»; Είναι «αλληλογραφία» αυτό; Το «αλληλο-» πού πάει; Ναι, αλλά και τι να την πούμε; (*Παύση.*) Προστατεύεται από το νόμο η αποστολή επιστολών, αν δεν ακολουθείται από λήψη επιστολών; Το ελπίζω. Το ελπίζω. Γιατί άντε τώρα να αποδείξεις πως σου απαντάνε πλην κάποιος τιποτένιος ταχυδρομικός υπάλληλος είναι εντεταλμένος να καταστρέφει όλες τις εκ της αλλοδαπής προερχόμενες επιστολές με παραλήπτη εσένα. Διότι αυτό ακριβώς γίνεται. Κάποιος ιθαγενής χαφιές, κάποιο ογλάνιο με άνωθεν εντολές τις πιάνει και τις σκίζει. Αυτό γίνεται. Αυτό ακριβώς γίνεται. Αφού τις διαβάσει, βέβαια. Και αφού αντιγράψει καταλεπτώς το περιεχόμενό τους και το κοινοποιήσει στους ανωτέρους του. Σίγουρα, αυτό γίνεται. Αλλά άντε τώρα να το αποδείξεις. Άντε απόδειξέ το…

Παύση. Γίνεται αλέγρα. Χορεύει μόνη της στο ρυθμό του «Λα Κουκαράτσα» και τραγουδά στον ίδιο ρυθμό:

«Έλα μορφονιά στην Ομορφίτα», «Έλα μορφονιά στην Ομορφίτα»…

Σταματά. Κεφάτη ακόμα.

Λοιπόν, προσέξτε: Μάθημα Ανατομίας. Ταχύρυθμο πλην περιεκτικό. (*Κάθεται. Ανασηκώνει λίγο τη ρόμπα και το νυχτικό, να φτάσουν στο ύψος των γονάτων. Στρίβει το σώμα της στα αριστερά, ώστε να δείχνει στο κοινό το δεξί της πόδι σε γωνία 30 μοιρών. Με τον δείκτη του δεξιού της χεριού να διατρέχει όλη τη συγκεκριμένη απόσταση, δείχνει από το γόνατο ως τον αστράγαλο.*) Γάμπα. (*Μετά, ανεβάζει τα ρούχα της ως τους γοφούς και, με τον δείκτη του δεξιού της χεριού να διατρέχει όλη τη συγκεκριμένη απόσταση, δείχνει από το γόνατο ως τον γοφό.*) Μπούτι. Επανάληψις! (*Επαναλαμβάνει τις προηγούμενες κινήσεις.*) Γάμπα. Μπούτι. Είναι δύσκολο, το ξέρω, είναι... μπερδευτικό. Να σας δείξω τώρα πώς να το θυμάστε. (*Ακουμπάει τον δείκτη στον αστράγαλο.*) Γά- (*μετακινεί τον δείκτη ως το γόνατο*) -μπα. Μπού- (*μετακινεί τον δείκτη από το γόνατο στον γοφό*) -τι. (*Ξανακάνει το ίδιο, ακριβώς όπως και πριν. Παύση.*) Δεν θα το ξεχάσετε ποτέ.

Κατεβάζει απότομα τα ρούχα της – το στριπτίζ έχει τελειώσει.

Κατακαλόκαιρο. (*Παύση.*) Έρνεστ τον λέγανε. Επίθετο δεν ξέρω, δεν θυμάμαι – γιατί να μου πει επίθετο; Αλλά το Έρνεστ, όσο να 'ναι, το συγκρατείς. Δεν είναι Τζον, να πούμε, ή Τζορτζ. Ετών 27, 28, βία 30. Είχε και γυναίκα ο Έρνεστ. Στην Κύπρο, μαζί του. Δεν μου το είπε αυτός, βέβαια. Αλλά το έμαθα. Πώς το έμαθα; Το έμαθα. Μου το λέγανε οι Εγγλέζοι καθώς με δέρνανε. Παιδιά δεν έμαθα αν είχε – δεν πρέπει να 'χε. Αν είχε, δε θα μου το 'λεγαν; Παραλείπεται τέτοια πληροφορία ενώ ξυλοφορτώνουμε την κρατούμενη; Σμηναγός ήτανε. (*Παύση.*) Δεν ξέρω άλλο βαθμό της Αεροπορίας να πω. (*Πολύ γρήγορα, σαν πολυβόλο.*) Ψέματα-ξέρω-πτέραρχος. Ποιος είναι ανώτερος, άραγε; Ο σμηναγός ή ο πτέραρχος; Ο πτέραρχος πρέπει. (*Σκέφτεται.*) Ο πτέραρχος έχει… πτερά. Ο σμηναγός έχει… (*Καταλαβαίνει ότι το πάει λάθος και δεν τελειώνει την πρότασή της. Αποφασιστικά.*) Ο πτέραρχος είναι ανώτερος. Σίγουρα. Το λέει και η λέξη. Ο πτέραρχος άρχει, ο σμηναγός άγει. Δεν ξέρω άλλο βαθμό της Αεροπορίας να πω. Ενώ του Στρατού Ξηράς, ξέρω. Α, τους ξέρω όλους τους βαθμούς του Στρατού Ξηράς.

Όλη την... ιεραρχία. Άκου «Στρατός Ξηράς»... Λες κι είναι ονοματεπώνυμο. Μα ποιος παλαβιάρης τα σκαρφίζεται αυτά; Μπορείς να τον φανταστείς άνθρωπο τον Στρατό Ξηράς, ε; Είναι ψηλός ο Στρατός Ξηράς, ευρύστερνος, ευθυτενής, μυστακοφόρος, βέβαια χωλαίνει λίγο από την πεζοπορία και τις κακουχίες, αλλά κατά τα άλλα είναι αγέρωχος, ευσταλής, ουουου, ευσταλέστατος. Ναι, τους ξέρω όλους τους βαθμούς ξηράς να τους πω και κατά... και κατά... και κατά αύξουσα αξιοσύνη. Ιδού: (*Απνευστί.*) Λοχαγός, Αρχιμανδρίτης, Συνταγματάρχης, Μητροπολίτης, Στρατηγός, Αρχιεπίσκοπος, Πρόεδρος.

Παύση. Πάει κοντά στους θεατές. Σοβαρή απολύτως.

Θέλουν να με δηλητηριάσουν. Να με διαπομπεύσουν... πάει αυτό, το έκαναν. Αλλά δεν τους φτάνει, δεν τους είναι αρκετή η διαπόμπευση – ποτέ δεν είναι αρκετή, διότι παραμένει εκκρεμής, δεν είναι τελειωτική η διαπόμπευση, καταλάβατε; Είναι... ημίμετρο. (*Παύση.*) Το ξέρουν αυτοί και γι' αυτό θέλουν να με αποτελειώσουν. Να με δη-λη-τη-ρι-ά-σουν. Το είπα και της μάνας μου. Να μην παίρνει τίποτε από κανέναν. Ούτ' εγώ παίρνω. Μια παστίλια να μου δώσεις, δεν θα την πάρω. Όχι, τίποτα δεν παίρνω από κανέναν. Φοβού τους Δαναούς και δώρα φέροντας. Φοβού τους Δαναούς, γενικότερα. Φοβού, γενικότατα. (*Παύση.*) Το ξέρω ότι ξέρουν ότι ξέρω. Γι' αυτό είμαι διπλά και τρίδιπλα προσεχτική. Τα μάτια μου δεκατέσσερα. Έχουσι γνώσιν οι φύλακες, έννοια σου. Να με αφανίσουν. Να με... φο-νεύ-σουν. Παντί τρόπω. Πάση θυσία. Είναι κάμποσοι. Πόσοι, δεν ξέρω. Φυλάγομαι. (*Βάζει τον δείκτη κάθετα στα χείλη της: «Σιωπή».*) Τσιμουδιά. Τάφος. Τά-φος.

Παύση Επιστρέφει στο κρεβάτι της. Σαν μην έχει προηγηθεί η εξομολόγηση περί δολοφονίας, μιλάει φυσιολογικά και ήρεμα.

Κατάμαυρες ήταν οι γάμπες μου. Κατάμαυρες, μπλε. Με τη βίτσα... (*Αναπαριστά με το χέρι της σκηνές μαστιγώματος.*) Και με βίτσα και με λουρίδες και με τα χέρια. Ποικιλία. Ούτε σεντόνι δεν μπορούσε να μ' ακουμπήσει, πεταγόμουνα. Μου τις έτριβε η νοσοκόμα μέρες και νύχτες, βδομάδες ολόκληρες. Καλή γυναίκα – έχω ξεχάσει τ' όνομά της. Κοιμόμουνα έτσι. (*Ξαπλώνει στο κρεβάτι ανάσκελα, η πλάτη ευθεία, τα πόδια σε γωνία 45 μοιρών, έτσι ώστε ν' ακουμπούν μόνο τα πέλματα*

στο στρώμα. Σε όλη τη διάρκεια αυτού του μέρους του μονολόγου θα παραμείνει σ' αυτή τη στάση.) Πόσους μήνες να κοιμόμουνα έτσι, άραγε; Κοιμόμουνα... τρόπος του λέγειν. Αφού ακόμα και σήμερα, πολλές φορές, έτσι πλαγιάζω. Η δύναμη της συνήθειας. Έξις δευτέρα φύσις, που λένε. (*Παύση.*) Με βίασαν; (*Παύση.*) Η νοσοκόμα λέει πως με βίασαν – καλή γυναίκα, ξεχνάω τ' όνομά της. Εγώ δεν θυμάμαι. Ε, μα πια – δεν μπορούμε να τα θυμόμαστε κι όλα! Άσε που κάποια πράγματα πρέπει να φεύγουν, για να κάνουν χώρο στα πράγματα που θα 'ρθουν. Έτσι δεν είναι;

Επανέρχεται στην προηγούμενη θέση της σβέλτα και με νεύρο. Ξαναγίνεται χαρωπή και παιχνιδιάρα. Σηκώνει ξανά τη ρόμπα και το νυχτικό της μέχρι τα γόνατα, ώστε να φαίνονται και οι δύο γάμπες της τώρα.

Έδενα βόμβες σ' αυτές τις γάμπες. Αμέ! Δυο από 'δώ (*πιάνει την αριστερή της γάμπα*) και δυο από 'δώ (*πιάνει τη δεξιά της γάμπα, μετά κατεβάζει τη ρόμπα και το νυχτικό*). Φουστάνι μέχρι το πάτωμα –να το πατάς σχεδόν– και φραμπαλέ. *Φουρό* τα λέγαμε τότε. Φοράει ακόμα ο κόσμος φουρό; Νόμιζα πως θα ήταν δύσκολο να περπατάς με τις βόμβες δεμένες πάνω σου. Μπα, δεν ήταν. Άμα ήταν καλά δεμένες, ούτε που τις ένιωθες. Το δύσκολο πρέπει να 'ταν να τις ρίχνεις. Φαντάζομαι, δηλαδή – δεν έριξα ποτέ μου. Αυτές ήταν δουλειές των ανδρών. Θα μπορούσα, βέβαια, να ρίξω κι εγώ. Γιατί όχι; Σιγά το δύσκολο. (*Παύση.*) Θυμάμαι εκείνη τη φορά που πήγαμε για επιχείρηση στη Λήδρας. Μακρύδρομο τη λέγαμε εμείς, «μίλι του θανάτου» οι Εγγλέζοι. Θα έριχναν οι άντρες τις βόμβες σ' ένα μπαλκόνι εγγλέζικο. Πάμε, μπαίνω εγώ σ' ένα μαγαζί απέναντι – βάσει το σχέδιο, συνεννοούμεθα, ναι; Μαγαζί τουριστικό – ταξιδιωτικό, γραφείο ταξιδίων. Οι άντρες στο δρόμο, έξω, ναι; Μέσα: εκδρομές, αφίσες, αεροπλάνα, υδρόγειοι... Λίμνες από 'δώ, πύργοι από 'κεί... Τι Παρίσια, τι Ρώμες, τι Κάιρα... Χάζεψα για μια στιγμή, αφαιρέθηκα – αχ, ρε Νίτσα, και να 'μασταν λέει τώρα βαρκάδα σε τίποτα Σηκουάνες... Το αφεντικό με κόβει αμέσως, μυημένος πρέπει να 'τανε. Μπα, ίσως όχι μυημένος, αλλά πάντως... πώς να το πω... φίλα προσκείμενος. Μμμ, φίλα προσκείμενος – ωραία έκφραση, ναι; Με πιάνει, που λέτε, απ' το μπράτσο, τάχα να με εξυπηρετήσει ο φίλα προσκείμενος ταξιδιωτικός πράκτωρ Φιλέας Πονγκ και με πάει λίγο

παράμερα. «Έχουν κρυμμένους σκοπευτές στο μπαλκόνι», μου ψιθυρίζει. Πετάγομαι τότε έξω στο δρό-

Παύση. Αλλάζει ύφος.

Με όλο το σέβας, μου αξίζουν συγχαρητήρια. (*Παύση – απαντά σ' ένα φανταστικό «γιατί;».*) Για όσα έκανα. Για όσα δεν έκανα. Για όσα θα μπορούσα να μην είχα κάνει και τα έκανα. Για όσα θα μπορούσα να είχα κάνει και δεν τα έκανα. Ναι. Όχι δόξες και στεφάνια, μετάλλια, πλακέτες, μεγαλόσταυρους. Εξάλλου σταυρό έχω, και μεγάλο μάλιστα· δεν μου χρειάζεται δεύτερος. Νέτα-σκέτα «συγχαρητήρια». Έχουν εκφυλιστεί τα συγχαρητήρια, δε βρίσκετε; Έχουν γίνει, διά πάσαν νόσον και πάσαν... Γκαστρωθήκατε; Συγχαρητήρια. Γεννήσατε; Συγχαρητήρια. Παντρευτήκατε; Ω, μα αυτό είναι θαυμάσιο, εξαίσιο, μοναδικό. Συγχαρητήρια – θερμά, θερμά συγχαρητήρια. Κριθήκατε επιτυχών εις εξέτασιν διά λήψιν διπλώματος οδηγήσεως; (*Διακόπτει – παύση μερικών στιγμών.*) Ενώ... ενώ... τα συλλυπητήρια διατηρούν ακόμα κάτι απ' την αίγλη τους, ε; Απ' τη βαρύτητά τους, ε; Το κύρος τους... Τιμούν το όνομά τους, δεν νομίζετε; Ναι, την κάθε συλλαβή τους τιμούν τα συλλυπητήρια και τα κενά ανάμεσά τους. Είναι εκλεκτικά τα συλλυπητήρια, επιλεκτικά. Δεν κάνουν δημόσιες σχέσεις τα συλλυπητήρια, δεν σκορπίζονται από 'δώ κι από 'κεί, δεν είναι παντός καιρού τα συλλυπητήρια, δεν καταδέχονται τέτοιες... Τα συλλυπητήρια πάνε μόνο εκεί που πραγματικά τα χρειάζονται. Θάνατος και συλλυπητήρια. Αυτό και τίποτ' άλλο. Συλλυπητήρια και θάνατος. Ναι, αυτό και τίποτ' άλλο. Τίποτε άλλο, νομίζω. Εγώ, τουλάχιστον, δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι άλλο.

Παύση.

Μια βόμβα από 'δώ (*δείχνει την αριστερή της γάμπα*) και μια από 'δώ (*δείχνει τη δεξιά της γάμπα*). Δεν κάνει να κομπάζουμε. Αμαρτία. Το λέει κι η εκκλησία. Υπερηφάνεια, αλαζονεία... Αλλά κομπάζω; Δεν κομπάζω. Έπαρση... Όχι. Ούτε κομπάζω ούτε κομπιάζω. Λέω τα πράματα με τ' όνομά τους. Κάποιος πρέπει να πει τα πράματα με τ' όνομά τους. (*Αλλάζει ύφος.*) Δε βαριέσαι... Να είσαι στο σωστό μέρος τη σωστή στιγμή, αυτό είν' όλο. Ναι, αλλά θέλει κι αυτό την τέχνη του, δεν

γίνονται στα κουτουρού αυτά. Ή να είσαι στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή. Α, καλά... Στο ευγενές σπορ τού να είμαι στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή, εγώ έχω... θριαμβεύσει. Όχι. Ανοησίες. Ανοησίες λέω. Μην ακούτε. Όλα του Θεού είναι. Όλα του Θεού. Ξέρει Αυτός τι κάνει.

Παύση.

Κάτι σημαίνει το Έρνεστ στα εγγλέζικα. Ναι, κάτι σημαίνει. Δεν είναι Τζορτζ να πούμε ή Τζον, που δεν σημαίνουν τίποτα. Εντάξει, σημαίνουν αυτόν που λέγεται έτσι, δεν αντιλέγω, αλλά δεν σημαίνουν κάτι άλλο. Ονόματα είναι. Σκέτα ονόματα. Ενώ το Έρνεστ σημαίνει και κάτι άλλο. Έχει μια... σημασία. Πώς, φέρ' ειπείν, στα ελληνικά το «Πρόδρομος» σημαίνει κάτι εκτός από όνομα; Ε; Η... το «Αυγή», ε; Ε, και το Έρνεστ στα εγγλέζικα σημαίνει κάτι εκτός από όνομα. Ναι. Σίγουρα. Ναι... αλλά τι;

Παύση.

Ψάχνω για δουλειά. (*Αμέσως διορθώνει τον εαυτό της, θέλει να είναι ανεπίληπτα ακριβολόγος.*) Δεν ψάχνω, ζητάω δουλειά. Εδώ και καιρό – πόσο καιρό; Ξέρω 'γώ;... Από τότε που μ' έδιωξαν απ' την τελευταία. Όχι απ' το κομμωτήριο, απ' την τελευταία-τελευταία. Πέντε χρόνια; Τέσσερα; Δέκα; Και θα μου πείτε τώρα εσείς και ο κάθε ευυπόληπτος εργοδότης: «Γιατί την έδιωξαν τη Νίτσα από τη δουλειά; Άμα κάποιος είναι εντάξει, δεν τον διώχνουν απ' τη δουλειά – τον διώχνουν; Κάτι θα 'κανε η Νίτσα και τη διώξανε απ' τη δουλειά της. Και γιατί δεν την προσλαμβάνει κανείς άλλος; Κάτι θα 'χει η Νίτσα και δεν την παίρνει κανείς στη δούλεψή του». Ερώτηση: «Τι έχει κάνει η Νίτσα και δεν της δίνει κανείς δουλειά;» (*Παύση.*) Τίποτα δεν έχω κάνει. Τίποτα δεν έχω. Τίποτα. Πέσανε πάνω στο αφεντικό μου, βάλανε λυτούς και δεμένους, του πήρανε τ' αυτιά. «Η Νιτσού αυτό, η Νιτσού εκείνο». Με τις διαβολές τους και τις ψευτιές τους. Ποιο «αυτό» και ποιο «εκείνο», καλέ; Ε; Ποιο «αυτό» και ποιο «εκείνο»; Ποιο ακριβώς είναι το «αυτό» και πού ακριβώς είναι το «εκείνο»; Ε; Τι ανάγκη είχαν; Τι ανάγκη έχουν; Τους έκοψα το μεροκάματο; Ποιο μεροκάματο, της παραδουλεύτρας; Μια χαρά δεν βολεύτηκαν μετά τον Αγώνα; Με τις θέσεις τους, τα σπίτια τους, τα σαλόνια τους. Τις δόξες τους και τις τιμές τους. Τους παράδες τους και τις κυράδες τους, τα σόγια τους, τις κλίκες τους. Τι τους έφταιξε η Νίτσα;

Πού τους έφταιξε; (*Παύση.*) Κατάλαβες, Κύριε; Κατάλαβες; Κατάλαβες; Να δεις που στο τέλος θα ζητάμε και συγγνώμη που ζήσαμε.

Παύση.

Σιγά μην είναι του γλυκού νερού η ρέγκα! Αφού είναι πανάλμυρη. Λύσσα είναι η ρέγκα. Δάκρυ. Μια μπουκιά τρως, τρεις μέρες διψάς. Πού να τη βρήκε τόση αλμύρα αν όχι στη θάλασσα; Ναι, της θάλασσας πρέπει – κι όχι απλώς της θάλασσας· του πελάγους. Όχι, του ωκεανού. Οπωσδήποτε. Ρέγκα η αντισυμβατικιά, ρέγκα η πελαγίσια, ρέγκα η... ωκεάνια. (*Παύση· σκέφτεται.*) Η ρέγκα κολυμπάει αντίθετα στο ρεύμα ή η πέστροφα; (*Σκέφτεται για ένα-δυο δευτερόλεπτα.*) Η ρέγκα γιατί να πάει κόντρα; Τόσο βυθό έχει μπροστά της. Η πέστροφα, μάλλον. Ναι, η πέστροφα. Το λέει και τ' όνομά της εξάλλου. Επιστρέφει. Πού; Ε, εκεί απ' όπου ξεκίνησε, τι πού; (*Παύση.*) Δεν έχω φάει πέστροφα στη ζωή μου. Ναι, δεν θυμάμαι να έχω φάει ποτέ μου πέστροφα. Του γλυκού νερού είναι η πέστροφα. Άνοστη θα 'ναι, άμα είναι του γλυκού. Ναι, σίγουρα του γλυκού, γι' αυτό πάει ανάποδα.

Παύση.

Έχω ταξιδέψει. Μία φορά. Στην Αθήνα. Εν Αθήναις. Αχ, Ελλαδίτσα μου... Έβγαλα και μια φωτογραφία εκεί. Με στολή. Στρατιωτική. Κανονική, όχι καρναβάλια. Και μπερέ. Εδώ την έχω τη φωτογραφία, μισό λεπτό να... (*Κάνει να κουνηθεί, αλλά αμέσως μαζεύεται.*) Όχι, ναι... ναι, όχι... δεν την έχω. Με ποιον πήγα στην Αθήνα; Μόνη μου; Με τη μάνα μου αποκλείεται... Με ποιον να πήγα; (*Παύση.*) Κούκλα ήμουν ως ένστολη. Μπουκιά και συχώριο, και με το συμπάθιο για την καυχησιά. (*Παύση.*) Ωραίο πράμα η στολή. Μου αρέσει η στολή, δείχνει ότι ανήκεις κάπου. Και το ξέρεις κι εσύ ότι ανήκεις κάπου, αλλά, κυρίως, κυρίως, κυρίως, κυρίως το ξέρουν αυτοί που σε βλέπουν. Ναι – μ' έναν σμπάρο δυο τρυγόνια η στολή. Κάνει μπαμ η στολή, μάτι βγάζει η στολή. Ναι. Η στολή δεν χρειάζεται να εξηγήσει τίποτα, ποτέ και σε κανέναν, και κανείς ποτέ δεν της ζητά εξηγήσεις για τίποτα. Γι' αυτό μ' αρέσει μάλλον.

Παύση.

Φιλέας Φογκ. Πινγκ-πονγκ. Κινγκ Κονγκ. (*Παύση.*) Σεζ-λονγκ. (*Παύση.*) Πολλή ζέστη είχε εκείνη τη μέρα. Πολλή. Καύσωνας. Και ζέστη και φως. Και με φως. Πολύ φως. Φωτοχυσία είχε εκείνη τη μέρα. Φωτοδιάρροια.

Παύση.

Μου δίνουν τέσσερις λίρες το μήνα. Παίρνω δηλαδή απ' την Κυβέρνηση τέσσερις λίρες το μήνα. Πριν ήταν δώδεκα λίρες το μήνα. Και πιο παλιά δεκατέσσερις. Πάνω από δεκατέσσερις δεν θυμούμαι ποτέ. Τέλος πάντων, τώρα είναι τέσσερις. Χωρίς το ένα μπροστά. Ένα, δύο, τρία, τέσσερις. (*Απαριθμεί με τα δάχτυλα ενώ μιλάει.*) Δεν τις παίρνω εγώ. Εγώ από πού κι ως πού; Η σύνταξη της μάνας μου είναι. Μου δίνει κάτι και περνάω. Γι' αυτό ζητώ δουλειά. Δεν βρίσκω, αλλά ζητώ. Θα βρω, πού θα πάει; Αργία μήτηρ πάσης κακίας, λέει η Εκκλησία μας. Ναι. Σωστό. Δουλειά δεν είχε ο διάολος, γαμούσε τα παιδιά του. (*Παύση.*) Αν άφηνα να με γαμήσουν, θα έβρισκα. Ου, στο πι και φι θα έβρισκα δουλειά έτσι κι άνοιγα τα σκέλια μου. (*Παύση.*) Λέει και κάτι άλλο η Εκκλησία μας, όμως... Λέει και κάτι άλλο: Κύριε, άφες αυτοίς, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι. Άφες αυτοίς, δε λέω, άφες αυτοίς. Αλλά άφες και μένα, άφες και μένα. (*Αμέσως – σαν να το ξέχασε και μόλις το θυμήθηκε.*) Α, και τη μάνα μου. Και τη μάνα μου άφες.

Παύση.

Είχαν οι γυναίκες της Οργάνωσης ψευδώνυμα; Είχαμε;
Μπαμπούλας.
Μαντώ.
Μπουμπούκι.
Κύριε Στρατέ Ξηράς, από 'δώ η κυρία Πράσινη Γραμμή.
Γαμπρός.
Θεανώ. Αργυρώ.
Μπουντρούμι.
Ρέγκα.
Μπουρμπουλήθρα.
Ρέγκα. Ρεγγίνα. Ρήγαινα. Ρηγαίνης.
Μπαγκλαντές.

Μια από 'δώ. Και μια από 'δώ.
Κουμπουριά. Μπουμπουνητό.
Οξύτονα. Έτσι λέγονται τα ονόματα που τονίζονται στο τέλος. Οξύτονα. Ανεξαρτήτως του αν τελειώνουν σε ωμέγα.
Μπαταριά. Μπανανιά. Μπασταρ...διά.
Κι όχι μόνο τα ονόματα. Ό,τι τονίζεται στο τέλος έτσι λέγεται. Οξύτονο.
Μπαρμπαριά. Οξύτονη.
Μπούτι. Μπλε.
Οξύτονος.
Μπούτι. Μπαρούτι. Μπαρμπούτι. Μπατίρης.
Δυο από 'δώ. Και δυο από 'δώ.
Μπιχλιμπίδια. Μπιμπελό.
Οξύτονα. Σαν όνομα ψαριού δεν είναι αυτή η λέξη;
Μπαρμπούνι.
Οξύτονα. Δε θα μπορούσε να είναι είδος ψαριού, ε;
Μποναμάς.
Γάμπα.
Σκαμπίλια.
Εντάξει. Ίσως όχι συγχαρητήρια. Ναι, παραπάει.
Μπαρμπούτσαλα.
Παραπάει.
Πουρμπουάρ.
Παραπάει. Θα παραπήγαινε. Βάλε και μισή οκά οξύτονα, μπάρμπα!
Μπούρμπερη. Μπάνια. Καμπάνια. Καμπάνα.
Οξύτονα.
Μπαγκλαντές.
Εφ Ντι Πι θρι.
Μπουμπουλίνα.
Σμηναγός;
Σμπίρος.
Σμηναγός ή σμηνίας;
Σμπάρος.
Σμήναρχος, ίσως;
Σμπαράλια.
Σμέραρχος.

Παύση.

Έχω μια θεωρία: Δεν θυμόμαστε τα πράγματα όπως συνέβησαν – όπως συνέβησαν τη στιγμή που συνέβησαν. Δεν θυμόμαστε το ίδιο το συμβάν, θυμόμαστε πάντα την πρώτη-πρώτη φορά που το ανακαλέσαμε. Το ίδιο το συμβάν χάνεται ή, στην καλύτερη περίπτωση, λανθάνει κάπου εντός μας, απρόσιτο, απροσπέλαστο, θαμμένο κάτω απ' τις φτυαριές των επιγενομένων. Τώρα, αν την πρώτη-πρώτη φορά που θυμηθήκαμε το συμβάν, αυτό σχηματίστηκε με πληρότητα, ενάργεια και ακρίβεια στο μυαλό μας, τότε... όλα καλά – θα εδραιωθεί μέσα μας με ακλόνητη αξιοπιστία. Αν όμως την πρώτη φορά που το θυμηθήκαμε, το ανακαλέσαμε με μια κάποια ανορθογραφία, με μιαν ασάφεια, μιαν αστοχία, τότε αυτό το ελάττωμα θα γίνει αναπόσπαστο μέρος του συμβάντος και δεν θα μας επιτρέψει να ανασυνθέσουμε ποτέ και επ' ουδενί την πλήρη, ατόφια και αδιαμεσολάβητη αλήθεια του βιώματος. (*Παύση.*) Η πρωτογενής εμπειρία μάς έχει αφήσει χρόνους και έχει αφήσει στο πόδι της σωσίες, ρέπλικες, ανδρείκελα που πρέπει εμείς να συνάξουμε, να στοιχήσουμε, να ξεσκαρτάρουμε και να κορφολογήσουμε, ώστε να φτιάξουμε στο τέλος τη μυθολογία των αναμνήσεών μας, της ζωής μας δηλαδή, της ύπαρξής μας δηλαδή, δηλαδή του εαυτού μας – μια ωραιότατη πλαστοπροσωπία, δηλαδή. Γι' αυτό θα λέω πάντα στην κόρη μου και στον εγγονό μου: «Δεν έχει τόση σημασία το τι έζησες. Σημασία έχει το πώς σου έλαχε ή το πώς κατάφερες να το–»

Ξαφνικά, προτού τελειώσει τη φράση της, ακούγεται δυνατός, παρατεταμένος θόρυβος. Η Νίτσα τρομάζει ξανά. Έρχεται απ' έξω. Σαν κάποιοι να χτυπούν τα παράθυρα του σπιτιού. Όχι ένας, αλλά δυο-τρεις, γιατί ο σαματάς έρχεται από πολλές κατευθύνσεις. Η Νίτσα πετάγεται όρθια. Αλαφιασμένη, τρέχει και πάλι στο πατάρι του σπιτιού. Κρύβεται κάτω από την κουβέρτα-χαλί. Αλλά, αυτή τη φορά, ενώ τα χτυπήματα συνεχίζονται, η Νίτσα αναθαρρεύει. Πετάγεται όρθια, βγάζει το γνωστό χαρτί από τον κόρφο της το ξεδιπλώνει και, στητή και ακίνητη, διαβάζει τα πιο κάτω. Βλέπει το κοινό αφ' υψηλού και απευθύνεται σ' αυτό, όχι σ' εκείνους που εξακολουθούν να χτυπούν τα παράθυρα. Διαβάζει με στεντόρεια φωνή, με αυτοπεποίθηση αλλά και καταγγελτικό ύφος, σαν ρήτορας σε μπαλκόνι. Τα παράθυρα, αυτή τη φορά, θα εξακολουθήσουν να

χτυπούν σ' όλη τη διάρκεια της ανάγνωσης. Η φωνή της ακούγεται πάνω από τον ορυμαγδό των παραθύρων.

«Αν και επανειλημμένως διαμαρτυρήθηκα και ο Τύπος έγραψε αρκετά, ώστε ασφαλώς θα είναι σε γνώση σας η βάρβαρη και αισχρότατη συμπεριφορά των Αρχών έναντί μου, εντούτοις δεν θα παύσω ποτέ να διαμαρτύρομαι μέχρις ότου μπορέσω να παρουσιάσω τους ενόχους ενώπιον δικαστηρίου για να δώσουν λόγο για τις πράξεις τους και για την κατάσταση στην οποία με κατάντησαν να –» (*Καταρρέει.*)

Τα παράθυρα, που δεν έχουν σταματήσει καθόλου να χτυπούν κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, συνεχίζουν να βαράνε, ενώ η Νίτσα έχει γονατίσει, αμίλητη. Θα συνεχίσουν να ακούγονται για ακόμα δέκα-δεκαπέντε δευτερόλεπτα και θα σταματήσουν όλα μαζί και απότομα, όπως ξεκίνησαν.
Όταν σταματήσουν, η Νίτσα σηκώνεται. Μαζεύει τις δυνάμεις της, κατεβαίνει κάτω. Πετάει το χαρτί προς το κοινό χωρίς δύναμη, έτσι όπως είναι διπλωμένο, σαν να πετάει ένα τραπουλόχαρτο.

Η ζωή είναι τύχη, σκέτη τύχη. Κι ό,τι δεν είναι τύχη, είναι συγκυρία. Κι ό,τι δεν είναι συγκυρία, είναι timing.

Στρέφει την πλάτη στο κοινό και κατευθύνεται προς το κρεβάτι. Παίρνει την Αγία Γραφή και ένα εικόνισμα της Παναγίας. Βγάζει τις παντόφλες και τη ρόμπα και μένει με το νυχτικό. Ξαπλώνει ανάσκελα. Έτοιμη νεκρή.
Τα φώτα χαμηλώνουν σιγά-σιγά. Ακούγεται το τραγούδι «Του έρωτα μέγα κακό» (σε μουσική Σταμάτη Κραουνάκη, στίχους Γιώργου Χειμωνά και ερμηνεία Ελένης Βιτάλη). Το τραγούδι διαρκεί 4:33, αλλά τα τελευταία 50 δευτερόλεπτα είναι ορχηστρικά. Τα πρώτα 30 δευτερόλεπτα ρέουν απρόσκοπτα, αλλά μετά το cd «πηδάει» σαν να έχει χαλάσει ή σαν να είναι στο fast forward. Κολλάει, ξεκινά, ξανακολλάει, ακούγονται σκρατσαρίσματα και σκόρπιες λέξεις από τη φωνή της Βιτάλη: «με ματωμένους κόπους», «ξεχνούν», «πενθούν», «για όλη τους τη ζωή», «αχ, Δέσποινά μου», «λυπήσου με», «φύλαγέ με», «η σωφροσύνη των Θεών που με κρατεί» – κάτι πάει λάθος με την ακρόαση. Το τραγούδι έχει ξεχαρβαλωθεί (όπως και το μυαλό της Νίτσας). Η κατάσταση εξομαλύνεται στο 2:11 («το ξέρω καλά, μη μου το λες») και το τραγούδι ακούγεται κανονικά ως το 3:02. Μέχρι το τέλος του δεύτερου λεπτού έχουν πια σβήσει όλα τα φώτα. Από το δεύτερο έως το τρίτο λεπτό, μόνος φωτισμός στη σκηνή η φλόγα του καντηλιού της Νίτσας. Το τραγούδι κόβεται στο 3:02, ακριβώς όταν θ' ακουστούν οι στίχοι «τέτοιο κακό να πάθει / όποιος στο πλάι μου μ' αγάπη δεν εστάθη».
Μόνος φωτισμός, η φλόγα του καντηλιού.

Η Νίτσα εμφανίζεται ξαφνικά στη μέση της σκηνής.
Όπως και στην αρχή. Όμως τώρα δεν φοράει σνίκερς και μπλουζάκι, αλλά ένα ακριβό ταγέρ, πουκάμισο με μανικετόκουμπα, καλσόν και ψηλοτάκουνα. Σαν μάνατζερ σε πολυεθνική. Σέξι, αυστηρή, δυναμική, ultra professional. Κρατάει smartphone, όπως ακριβώς και στην αρχή του έργου.
Φως άπλετο λούζει αυτήν και τη σκηνή. Έχουν ανάψει όλα τα φώτα. Οι τεχνικοί μπαίνουν και αρχίζουν να μετακινούν το σκηνικό, οι ταξιθέτριες ανοίγουν τις πόρτες.
Συνθήκες εξόδου, συνθήκες πρόβας.
Η Νίτσα μιλάει στο κοινό. Με τον ίδιο τόνο και το ίδιο ύφος που του απευθύνθηκε στην αρχή-αρχή. Σφύζει από ζωή, είναι ακμαία και σφριγηλή – μια όμορφη τριανταπεντάρα στο απόγειο της θηλυκότητάς της.

Ονομάζομαι Νίτσα Χατζηγεωργίου. Με βρήκε νεκρή η μητέρα μου στις 11 Μαρτίου του 1968 στο δωμάτιό μου. Ήμουν 37 χρονών. Κάποιοι λένε πως αυτοκτόνησα. Κάποιοι πως με δολοφόνησαν. Κάποιοι άλλοι λένε άλλα. Κανείς τους δεν έχει δίκιο. Μόνο εγώ ξέρω από τι πέθανα. Πέθανα από υπερβολική έκθεση στο ημίφως. Τα οστά μου αγνοούνται. Τάφος δικός μου δεν υπάρχει. Δίχως μνήμα· δίχως, δηλαδή, την ελπίδα εγκαινίασης μιας νέας ανάμνησης. (*Παύση, πιο χαρμόσυνα τώρα.*) Ωστόσο, κάπου, στις περιοχές που ελέγχονται από τη δημοκρατία σας, υπάρχει μια προτομή μου. Να πάτε να με δείτε – αν έχετε διάθεση, βέβαια. Ο καλλιτέχνης έβαλε όλη του τη μαστοριά, δεν έχω παράπονο. Όμως, όπως συμβαίνει συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις, στην πραγματικότητα ήμουν πολύ πιο όμορφη – να το θυμάστε αυτό, εντάξει; (*Παύση. Αρχίζει να φεύγει από τη σκηνή.*) Απ' το Ελένη. (*Φεύγει.*)

ΑΥΛΑΙΑ

Πάρις Ερωτοκρίτου

Απόφοιτος της Βασιλικής Ακαδημίας Δραματικής Τέχνης του Λονδίνου (RADA). Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Fresh Target Theatre Ensemble. Ως σκηνοθέτης: The Fall (Theatre 503), Promises (Bridewell Theatre), Wolfgang (GFCA), Η Καρδιά Ενός Σκύλου, Home Project (Theatre Royal Stratford), Love and Money (RADA Festival), Η Κουζίνα, The Jealous Man, Νέα Τάξη Πραγμάτων 1&2 (Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης), Ο Εραστής, Συμβόλαιο Εργασίας, Ο Κύριος του Τζακ. Συγγραφέας του θεατρικού έργο A Slight Risk το οποίο σκηνοθέτησε στο Φεστιβάλ Κύπρια 2012. Ως Associate Director: 'Tis Pity She's a Whore (Cheek by Jowl, Barbican, World Tour), Homegrown, (National Youth Theatre), RADAR Festival (Bush Theatre).

Μαρία Καρολίδου

Σπούδασε υποκριτική στο θέατρο Αλκμήνη με τον Άκη Δαβη και τη Ρούλα Πατερακη. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο θέατρο και τη σκηνοθεσία στο Goldsmiths University Of London και St. Mary's University College London. Παρακολούθησε σεμινάρια/workshops με τους: Max Stafford Clark, Dominic Cooke, Stephen Jeffreys, Katie Mitchell, Ian Rickson, Rufus Norris, Tanya Ronder, Scott Williams, Gareth Fry, Paule Constable, Clive Mendus. Συνεργάστηκε στις εξής παραγωγές : Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία, Πάρτι Γενεθλίων (Αθήνα), The melancholy of return, Performing Prometheus, ...And Juliet, Bacchae, Attempts on her life, Ecstasy, Ophelia's funeral, Medea (Λονδίνο). Αντιγόνη, Μια αδύναμη καρδιά, Οδυσσεβάχ, Η μελαγχολία της επιστροφής, Les fetes, Ένας Αξιοπρεπής Γάμος (Κύπρος).

Βίκη Αναστασίου

Σπούδασε μοντέρνο τραγούδι στο London College of Music. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου Master in Music Performance (vocals). Αξιοσημείωτοι χώροι/διοργανώσεις όπου έχει τραγουδήσει είναι: το Βρεττανικό μουσείο και το O2 Shepherds Bush empire στην Αγγλία, το 6ο και 7ο Διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου στην Ιταλία, η πρεμιέρα του ντοκιμαντέρ Axis of Light /Asia Society στο Χονγκ Κονγκ, το Katara Cultural village στο Κατάρ και το ISME παγκόσμιο συνέδριο μουσικής εκπαίδευσης στη Θεσσαλονίκη. Ζει μόνιμα στην Κύπρο, διδάσκει και ερευνά την φωνητική τέχνη (εργαστήρια Music Village - Fengaros 2014, 2015) ιστοσελίδα: www.theamalgamationproject.com

Γιώργος Γιάννου

Σπούδασε Σκηνογραφία - Ενδυματολογία στο Τμήμα Παραστατικών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Ακολούθως παρακολούθησε μαθήματα Γλυπτικής και Σκηνογραφίας στην Εθνική Ακαδημία Τεχνών της Σόφιας, Βουλγαρία. Έχει συνεργαστεί ως σκηνογράφος και ενδυματολόγος στις παραστασεις Πέφτοντας από τις σκάλες (σκηνοθ. Ντέμης Σταυράκη/ομάδα blacksock), Ράους (σκηνοθ. Ανδρέα Αραούζου/Θέατρο Ένα), Μεθυσμένο μοσχαράκι και The lying kind (σκηνοθ. Λώρη Λοϊζίδη), Ο Τζακ και η φασολιά (σκηνοθ. Κώστα Καζάκα), Κουζίνες (σκηνοθ. Λέας Μαλένη/Θέατρο Ένα), Stallerhof (σκηνοθ. Μαρίας Κυριάκου, ΕΘΑΛ-ομάδα ONE/OFF), La belotte (σκηνοθ. Ευριπίδη Δίκαιου/Παραπλεύρως Παραγωγές), Κόκκινο, Μαντάμ Σουσού, Σταχτοπούτα (σκηνοθ. Ανδρέα Αραούζου/ Alpha Square), Ερωφίλη repeat (σκηνοθ. Μαρίας Κυριάκου/ομάδα ONE/OFF), Αόρατη όψη (σκηνοθ. Βαρνάβα Κυριαζή/Alpha square-Λεβέντειος πινακοθήκη) και Η τάξη μας (σκηνοθ. Γιάννη Καλαβριανού/ΘΟΚ). Τιμήθηκε με το Βραβείο Θεάτρου για τη σκηνογραφία της παράστασης Stallerhof (σκηνοθ. Μαρίας Κυριάκου, ΕΘΑΛ-ομάδα ONE/OFF), 2014.

Ρέα Ολυμπίου

Φοίτησε στο Central School of Speech and Drama MA Scenography (2010-11), και στο Frederick University, BA of Arts in Interior Design (2005-09). Παρακολούθησε επίσης μαθήματα σχεδιασμού κοστουμιού και σκηνογραφίας στο Central Saint Martins College of Art and Design. Το 2010 σπούδασε σύγχρονο χορό στο Laban – Postgraduate Diploma in Dance. Ως σκηνογράφος/ενδυματολόγος συμμετείχε στις παραστάσεις Μαντάμ Σουσού, Σταχτοπούτα (σκηνοθ. Ανδρέας Αραούζος/ Alpha Square), Το τρίο του Πόρτο Σουένιο (σκηνοθ. Μάριος Κακουλλής), Δέρμα στις φλόγες (σκηνοθ. Βαρνάβας Κυριαζής/ Θέατρο Διόνυσος), Γουρούνακια Κουμπαράδες (σκηνοθ. Μηνάς Τίγκιλης/ ΕΘΑΛ), Από έρωτα (σκηνοθ. Αχιλλέας Γραμματικόπουλος/ Θέατρο Διόνυσος), Πήτερ Παν (σκηνοθ. Γιούρι Στούπελ/ Σατυρικό Θέατρο), Ο μαγικός αυλός (σκηνοθ. Θανάσης Θεολόγης/ Σατυρικό Θέατρο), Οι άντρες προτιμούν τις ξανθιές (σκηνοθ. Βασίλης Μυριανθόπουλος), Ο κύκλος με τη κιμωλία (σκηνοθ. Δέσποινα Μπεμπεδέλη/ Σατιρικό Θέατρο), Έβελυν Έβελυν (σκηνοθ. Λέα Μαλένη/ Paravan Proactions).

Παναγιώτης Τοφή

Πτυχιούχος απόφοιτος του Laban Λονδίνου. Έχει συνεργαστεί με διάφορους χορογράφους και ομάδες χορού μεταξύ των οποίων: Lizzi Kew-Ross, Lea Anderson, Αθηνά Βάχλα, Ασώματες Δυνάμεις, Echo Arts, Nothing to Declare και Αμφίδρομο Χοροθέατρο. Η προσωπική του χορογραφική δουλειά καταπιάνεται με ζητήματα απόκρυψης, διαγραφής και απόσυρσης σε σχέση με τον κενό χώρο και έχει παρουσιαστεί σε Αγγλία και Κύπρο.

Γιάννης Χριστοφίδης

Ο Γιάννης Χριστοφίδης (Λευκωσία, 1985) εργάζεται ως συνθέτης και σχεδιαστής ήχου. Μεγάλο μέρος της προσωπικής του δουλειάς επικεντρώνεται στη διερεύνηση της εμπειρίας μας του τόπου, μέσω της ψηφιακής επεξεργασίας ηχογραφήσεων από το περιβάλλον. Συνθέσεις του έχουν παρουσιαστεί σε όλη την Ευρώπη, τις ΗΠΑ και το Μεξικό. Είναι ιδρυτικό μέλος και καλλιτεχνικός διευθυντής της ομάδας PHYSICAL PLASTIC, με έδρα το Λος Άντζελες. Ιστοσελίδα: www.yiannischristofides.com

Παναγιώτα Παπαγεωργίου

Αριστούχος της Δραματικής Σχολής Αθηνών του Γιώργου Θεοδοσιάδη. Συνεργάστηκε με το Εθνικό Θέατρο Αθηνών, την "Ελληνική Σκηνή" της Άννας Συνοδινού, τον Θ.Ο.Κ., την ΕΘΑΛ και τους σκηνοθέτες Κωνσταντίνο Αρβανιτάκη, Γιώργο Θεοδοσιάδη, Γιώργο Μιχαηλίδη, Σωτήρη Χατζάκη, Σπ. Ευαγγελάτο, Γιάννη Κακλέα, Πέρη Μιχαηλίδη κ.α. Έχει λάβει μέρος σε αρκετές παραστάσεις: "Ευμενίδες" Αισχύλου, "Βάκχες" Ευριπίδη , "Το δώρο της Μέδουσας" Peter Shafer, "Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας" Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, "Οργισμένα Νιάτα" Τζων Όσμπορν, "Πέερ Γκύντ" Χένρικ Ίψεν, "Ηλέκτρα" Σοφοκλή, "Αχαρνής" Αριστοφάνη, "Το ψέμα έχει μακριά ποδάρια" Ε. Ντε Φιλίππο κ.ά.

Νίκη Δραγούμη

Απόφοιτη της Δραματικής Σχολής Εθνικού Θεάτρου. Συνεργάστηκε με τους Δημήτρη Λιγνάδη στο "Ξύπνημα της Άνοιξης", Κων/νο Αρβανιτάκη "Φιλονικία", Μαγδαλένα Ζήρα "Ένιωσα άδεια στην αρχή όταν έφυγε η καρδιά αλλά είμαι εντάξει τώρα", Στρατή Πανούργιο "Οι τρεις πριγκίπισσες που χόρευαν και τραγουδούσαν", Αλίκη Δανέζη Κνούτσεν "Γεσθημανή" κ.α.

ΛΑΪΚΟ ΓΙΟΡΤΑΣΜΟ
ΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

σπ οῦτ νικ

Αντωνάκη Ζαχαρίου 4Α, Βιοτεχνική Δήμου Λευκωσίας (Καϊμακλί - Roundabout BATA)

Πληροφορίες

www.fresh-target.com